

# ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΞΣΤ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14-115 21 ΑΘΗΝΑΙΤΗΛ. 72.18.308

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1989

ΑΡΙΘ. 2

## 15ΕΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1989 συνεπληρώθησαν 15 ἔτη Ἀρχιεπισκοπικῆς διακονίας τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ. Ἡ διακονία αὕτη ὑπῆρξε γόνιμος καὶ καρποφόρος καὶ ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ στάθμη τῆς ἀνακαινιστικῆς καὶ πρὸς τὰ πρόσω χωρούσης πορείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὁλονὲν καὶ περισσότερον ἀνιοῦσα.

Τοῦτο ἐπισημαίνεται σαφῶς καὶ ἐν τῷ πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφεῖμ συγχαρητηρίῳ Γράμματι τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Σεραφεῖμ, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερῆδιστα προσαγορεύομεν.

Τῇ χάριτι τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν συμπληροῦται δεκαπενταετία ὅλη ἀπὸ τῆς εὐδοκίας Αὐτοῦ καὶ φωτισμῶ τοῦ Παρακλήτου ἐκλογῆς καὶ ἀναρρήσεως τῆς Ὑμετέρας προσφιλοῦς καὶ περισπουδάστου ἡμῶν Μακαριότητος ἐπὶ τὸν θρόνον Ἱεροθέου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, τὸν καὶ πρῶτον θρόνον τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῇ εὐσήμεν ταύτῃ ἡμέρᾳ, ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ Μετριότης ἡμῶν προσωπικῶς πρῶτον μὲν εὐχαριστοῦμεν τῷ Κυρίῳ τῷ οὕτως οἰκονο-

μήσαντι τὰ κατὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα, εἶτα δὲ συγχαίρομεν ὀλοθύμως Αὐτῇ ἐπὶ τῷ σταθμῷ τούτῳ ἐν τῷ δολίχῳ τῆς Πρωθιεραρχικῆς Αὐτῆς διακονίας, καθ' ἣν Αὕτη ἐπετέλεσεν ἔργα πολλὰ καὶ μεγάλα ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ ὀνόματος τοῦ καλέσαντος Αὐτὴν Κυρίου, ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας καὶ εὐκλείας τῆς κατ' Αὐτὴν Ἀγιωτάτης θυγατρὸς καὶ ἀδελφῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ τῆς ἐν Χριστῷ οἰκοδομῆς τοῦ πληρώματος αὐτῆς, πάντοτε ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, μάλιστα δὲ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Τοῖς συγχαρητηρίοις ἐπάγομεν καὶ θερμὰς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἀγάπην εὐχὰς, δεόμενοι τοῦ Κυρίου ὅπως χαρίζηται Αὐτῇ μακρότητα ἡμερῶν ἐν ὑγιείᾳ καὶ δυνάμει πολλῇ, πρὸς συνέχισιν τῆς ὑπ' Αὐτῆς δεξιᾶς πηδαιουχίας τοῦ σκάφους τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας καὶ πρὸς χαρὰν πάντων ἡμῶν τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν Αὐτῆς καὶ τῶν πνευματικῶν Αὐτῆς τέκνων.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἀσπαζόμενοι Αὐτὴν καὶ αἰθίς φιλήματι ἀγίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης βαθείας καὶ τιμῆς ἐξαιρέτου.

ἀλπθ' Ἰανουαρίου β'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»

Τὸ Πατριαρχικὸν τοῦτο Γράμμα εἶναι ἐπίσημος ὑπόμνησις τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς διακονίας τοῦ Μακ. Προ-

καθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλὰ ποῖα εἶναι τὰ ἐπιτεύγματα ταῦτα;

Ὅσον ἀφορᾷ ἐν πρώτοις εἰς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ τελευταῖα 15 ἔτη ἔχει ἀθροῦτως πραγματοποιηθῆ ἀξιόλογον ἀνακαινιστικὸν ἔργον. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, τῆς ὁποίας ἀνελλιπῶς μετέχει ὁ Μακαριώτατος, μὴ φειδόμενος προσωπικῶν σωματικῶν κόπων· ἢ στελέχωσις καὶ ἐμψύχωσις τῶν παντὸς εἶδους παρεκκλησιῶν (ἐκπαιδευτηρίων, ἰδρυμάτων, νοσοκομείων, στρατοῦ, συλλόγων, σωματείων, Τ.Α.Κ.Ε., φυλακῶν, ἀρχαιολογικῶν μνημείων κ.λπ. τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς)· ἢ ἀνανέωσις τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικείων ἱερῶν μονῶν· ἢ ἐνθάρρυνσις τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας τοῦ θείου κηρύγματος· ἢ ὀργάνωσις τῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Διευθύνσεως Νεότητος· ἢ ἀναζωογόνησις τοῦ θεσμοῦ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων· ἢ ρηξικέλευθος ἴδρυσις τοῦ Ἰδρύματος Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Ι.Ν.Ι.Α.Α.) (Φ.Ε.Κ. 27, τεῦχος Β', 28-1-1988)· αἱ 18 Ἑνοριακαὶ Νεανικαὶ Ἑστίαι· τὸ παρά τὸν Ἱ. Ν. Ζωοδόχου Πηγῆς Κέντρον Ἐπικοινωνίας Νεότητος· τὸ Ἰδρυμα Νεότητος Πατησίων «Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς»· ἢ Ὑπηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας· ἢ διεύρυνσις τοῦ ἀντιαιρετικοῦ ἀγῶνος· ἢ ὀργάνωσις διαλέξεων· αἱ ἐκκλησιαστικαὶ παιδικαὶ καὶ νεανικαὶ μανδολινάται καὶ χορωδία εἶναι δειγματοληπτικῶς μερικοὶ τομεῖς πνευματικῆς διακονίας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἀξιολογωτάτῃ ἔπειτα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κατευθυνομένη φιλανθρωπικὴ διακονία τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης» λειτουργοῦν Γραφεῖα προστασίας γήρατος, κατακοίτων, ἀντιμετωπίσεως ἐπειγουσῶν περιπτώσεων (χρηρῶν, ὀρφανῶν, πολυτέκνων, ταξιδευόντων, ἀποφυλακίζομένων κ.λπ.), περιθάψεως ἀσθενῶν, ἐξυπηρητήσεως «εἰδικῶν (ἀπροσαρμόστων) παιδῶν», λήψεως καὶ παροχῆς αἵματος, συμπαραστάσεως ψυχασθενῶν, διανομῆς ἱματισμοῦ, «κινήματος ἀγάπης» (πρὸς περισυλλογὴν καὶ ἀξιοποίησιν χρησίμων ἢ καὶ ἀχρήστων εἰδῶν πρὸς ὄφελος τῶν φιλ-

ανθρωπικῶν ἰδρυμάτων), καρδιοπαθῶν παιδῶν (πρὸς ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν), ἰδρυμάτων-κληροδοτημάτων, μερίμνης τῶν ἐν φυλακαῖς καὶ τῶν ἀποφυλακίζομένων, προγράμματος ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς συμπαραστάσεως εἰς ἐξαιρετικῶς ἰδιομόρφους καταστάσεις ἐμπεριστάτων κληρικῶν ἢ μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τοῦ ξενῶνος «Φοίβη» διὰ προερχομένους ἐξ ἐπαρχιῶν κληρικούς, πρὸς ἀντιμετώπισιν ὑποθέσεων των.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω δέον νὰ προστεθῇ τὸ ζωηρὸν προσωπικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Μακαριωτάτου διὰ τὰ Ἰδρύματα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἢτοι διὰ τὸ Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον, τὰ 138 παρ' ἐνορίαῖς Φιλόπτωχα Ταμεῖα, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης, τὸ κέντρον ἀποκαταστάσεως δυσπροσαρμόστων θηλέων ἀτόμων («ἡ Δάμαρις»), τὴν Στέγην κατακοίτων γερόντων, τὴν Στέγην Γερόντων Φιλοπτῶχων Ταμείων, τὰ Κέντρα Ἑνοριακῆς Ἀγάπης (Κ.Ε.Α), τὰς Ὁμάδας Ἐλευθέρως Διαβιούντων Ὑπερηλικῶν (Ο.Ε. Δ.Υ.), τὰς ἐνοριακὰς Στέγας Προνοίας Γερόντων. Ὁσαύτως πρέπει νὰ ἀναφερθοῦν ἰδιαιτέρως τὰ ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου προεδρευόμενα ἰδρύματα (Σιβιτανίδειος Δημοσία Σχολὴ Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων, Δημητριάδειον, Βαφειαδάκειον, Καλησπέρειον, Σπηλιωτοπούλειον, Ἀχιλλοπούλειον, Ὀφθαλμιατρεῖον Ἀθηνῶν, Πάγκειος Ἐπιτροπή, Κληροδοτήμα Ἀνθῆς Μελισσοουργοῦ, Κασιμάτειον, Ἰδρυμα προικοδοτήσεως «Διαμαντῆς Πατέρας», Ζαφειροπούλειον, Ἰδρυμα παροχῆς ὑποτροφιῶν Ἐλένης Σπηλιωτοπούλου, Στέγη Ἀχιλλέως καὶ Εὐδοκίας Κούβελου). (Περισσότερα σχετικῶς ἀναφέρονται εἰς τὰ «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 1989», Ἑκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σελ. 389-415).

\*

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν καθ' ὅλου Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, δέον ἰδιαιτέρως νὰ ἐξαρθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Προκαθήμενος αὐτῆς ἔχει συντελέσει τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνανέωσιν αὐτῆς, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του διακονίας ἔχουν ἐκλεγῆ ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπη-

ρετούντων σήμερα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος διακεκριμένων Ἱεραρχῶν.

Ἐπειτα ἄξιον μνείας εἶναι τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον τοῦ Μακαριώτατου διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ πλέον συγκεκριμένως διὰ τὴν ρεαλιστικὴν ἐναρμόνισιν τῶν ὑψιπετῶν ὁραμάτων μετὰ τῆς σκληρᾶς καὶ ἀντιζῶου οἰκονομικῆς, νομικῆς καὶ θεσμικῆς πραγματικότητος καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκκρεμοτήτων καὶ διαλεύκανσιν ἀσφαπειῶν, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῆς ἀλληλοπεριχωρήσεως στόχων τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» καὶ ἀρμοδιοτήτων τῶν διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν. Τὸ ὅτι ἡ «Ἀποστολικὴ Διακονία» δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἔχει ἐσχάτως συρρικνώσει μερικὰς ἐκ τῶν παλαιότερων δραστηριοτήτων τῆς καὶ ἔχει ἀπολέσει μερικὰς ἐκ τῶν Διευθύνσεών τῆς καὶ ἀρκετὰ στελέχη τῆς, τὸ ὅτι ἡ «Ἀποστολικὴ Διακονία» διανύει μίαν περίοδον αὐτοπεριορισμοῦ καὶ ἀναπροσανατολισμοῦ, αὐτὸ — ὡς ἐτονίσσαμεν κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς — δὲν εἶναι ὑποβάθμισις, ἀλλὰ συνετὴ καὶ ἀναγκαῖα στρατηγικὴ σύμπτυξις καὶ ἐλαττηριακὴ συσπείρωσις πρὸς αὐτοεξέτασιν καὶ πρὸς νέαν μελλοντικὴν ἐκτίναξιν καὶ ἐκδίπλωσιν τῶν δυναμικῶν ἐλαττηρίων τῆς. Σήμερον ὀρθῶς ἔχει γίνεαι κατανοητόν, ὅτι ἡ ὀργάνωσις τῶν δραστηριοτήτων τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος θὰ λαμβάνῃ περισσότερο ὑπ' ὄψιν τὸ τί εἶναι καὶ τί δὲν εἶναι ὁ ἐπιτελικὸς αὐτὸς Ὄργανισμὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ποῖα εἶναι ἡ κανονικὴ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὴν Σεπτὴν Ἱεραρχίαν, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔχει ἐπανδρωθῆ δι' ἐκλεκτῶν καὶ δραστηρίων Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ ἀγωνίζωνται ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπάλλεων. Καὶ εἰς ἄλλην εὐκαιρίαν ὁ ὑπογραφόμενος ἔχει τονίσει, ὅτι ἡ ἀναβάθμισις τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ἡ ἀνανέωσις τοῦ δυναμικοῦ ἐκλεκτῶν ἐπισκόπων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συνεργατῶν εἶναι εἰς ἔκτασιν καὶ ποιὸν μεγαλύτεραι τῆς ὑποτιθεμένης ἀνανεώσεως, ἡ ὁποία ἔχει συντελεσθῆ εἴτε εἰς τὴν πολιτικὴν ζῶην, εἴτε εἰς

τὴν παιδείαν, εἴτε εἰς ἄλλους τομεῖς τοῦ δημοσίου καὶ ἐθνικοῦ βίου.

Ἐπειτα πρέπει νὰ ἐξάρωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἔχει προαγάγει τὰς ἀρμονικὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ ἔχει συσφίγγει ἔτι περισσότερο τὰς φιλικὰς σχέσεις τοῦ ἐν Ἑλλάδι Χριστεπωνύμου πληρώματος μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πληρωμάτων τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Εἰς τοῦτο ἔχει συντελέσει τὰ μέγιστα ἢ ἀνταλλαγὴ συχνότερων ἐπισκέψεων μεταξὺ τῶν Προκαθημένων αὐτῶν.

Γνωστὴ ἐξ ἄλλου εἶναι ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη σθεναρὰ στάσις τοῦ Μακαριώτατου ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τῆς Κύπρου καὶ τῆς Β. Ἡπείρου, ὑπὲρ τοῦ αὐτοδιοικητοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπὲρ τῆς λελογισμένης καὶ συνετῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν ἐντὸς τῶν πλαισίων πάντοτε τῆς Ὀρθοδόξου παραδόσεως περὶ τῶν ἐν ἀγάπῃ διαλόγων τῆς ἀληθείας. Ἐξ ἄλλου ὁ Μακ. Προκαθημένος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεβάλετο «εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν δοκιμαζομένων ἐκ πείνης λαῶν τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Αἰθιοπίας, ἀναλαβὼν ἐκ παραλλήλου ρηξικέλευθον πρωτοβουλίαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς πείνης διὰ τῆς συγκλήσεως ἐν Ἀθήναις Παγκριστιανικῆς Συσκέψεως (Ὀκτώβριος 1985), ἐνῶ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ὡς δωρητοῦ τοῦ σώματος μεγίστην ἔσχε τὴν ἀπήχησιν» (Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 1989, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σ. 389). Εἶναι ἐπίσης πρόσφατος ἡ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριώτατου νὰ σταλοῦν εἰς τοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Ἀρμενίας ἐφόδια εἰς εἶδη καὶ 12.500.000 δραχμῶν, ἥτοι ποσοστὸν 25% ἐκ τοῦ συγκεντρωθέντος κατὰ τὸν «ἔρανον τῆς ἀγάπης» χρηματικοῦ ποσοῦ. Εἶναι τῶ ὄντι συγκινητικαὶ αἱ ἐπὶ τῶ γεγονότι τούτῳ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν Σοβιετικῶν Ἀρχῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τέλος εἰς τοὺς λαϊκοὺς, οἱ

## Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΕΝ Τῃ ΙΕΡΑ, ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ \*

Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ὁ Εἰρηναῖος (140-202 μ.Χ.) διὰ τὸν συμβολικὸν ἀριθμὸν προέτεινε πολλὰς ὑποθέσεις, οἷον Λατεῖνος ἢ Τιτάν<sup>71</sup> (ὕψ' ὄν νοοῦσι τὸν Ἀπόλλωνα). Οὐχ ἤττον ὅμως, ἐφ' ὅσον ἡ ἀρχαιοτάτη Ἐκκλησία, ἐν ἧ οὐδόλως ἔλειψε τὸ προφητικόν, ὡς καὶ τὰ ἄλλα πνευματικὰ χαρίσματα, δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ἐνόησεν ὠρισμένον αὐτοκράτορα ὡς τύπον τοῦ Ἀντιχρίστου ὑπὸ τὸν μυστηριώδη τοῦτον ἀριθμὸν, περὶ οὗ θὰ διεσφάζετο παράδοσις τοῦλάχιστον παρὰ τῷ ἀσχολουμένῳ περὶ τοῦ ζήτημα τοῦτο Εἰρηναῖω, Ἐπισκόπῳ Λουγδούνου, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον θὰ εἶναι ὁ Ἀντίχριστος, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ ἄνομος, ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ὁποίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Ἑλληνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐπαφίεται εἰς τοὺς πιστοὺς τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν μέλλει οὗτος νὰ ἐμφανισθῇ προσωπικῶς<sup>72</sup>. Ἐπομένως, ὡς παρετήρησεν ἤδη ὁ Εἰρηναῖος: «ἀσφαλέστερον καὶ ἀκινδυνότερον τὸ περιμένειν τὴν ἐκβασιν τῆς προφητείας ἢ τὸ καταστοχάζεσθαι καὶ ἀπομαν-

τεύεσθαι ὀνόματα τυχόντα, πολλῶν ὀνομάτων εὐρεθῆναι δυναμένων ἐχόντων τὸν προειρημένον ἀριθμὸν»<sup>73</sup>. Κατὰ δὲ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας Ἀνδρέαν: «τὴν μὲν ἀκρίβειαν τῆς ψήφου, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, ὁ χρόνος ἀποκαλύψει καὶ ἡ πείρα τοῖς νήφουσιν. Εἰ γὰρ ἔδει, ... σαφῶς γνωσθῆναι τὸ τοιοῦτον ὄνομα, ὁ θεσσαμένος ἂν αὐτὸ ἀπεκάλυψεν. Ἄλλ' οὐκ ἠδύοκῆσεν ἡ Θεία Χάρις ἐν θείᾳ βίβλῳ τὸ τοῦ λυμεῶνος ὄνομα γραφῆναι. Ὡς ἐν γυμνασίᾳς τε λόγῳ, πολλὰ ἔστιν εὐρεῖν, κατὰ τὸν μακάριον Ἰππόλυτον καὶ ἑτέρους, ὀνόματα τὸν ἀριθμὸν τοῦτον περιέχοντα, προσηγορικὰ τε καὶ κύρια· κύρια μὲν, οἷον, Λαμπέτις, Τειτάν, ἐκ τοῦ τείνω, καθ' Ἰππόλυτον· Λατεῖνος, ὁμοίως [διὰ διφθόγγου:] Βενέδικτος· ὅπερ ἐρμηνεύεται εὐλογημένος ἢ εὐλογητός· κατὰ μίμησιν τυχόν τοῦ ἀληθῶς εὐλογημένου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Προσηγορικὰ δέ, κακὸς ὁδηγός, παλαιβάσκανος, ἀληθῶς βλαβερὸς, ἀμνὸς ἄδικος. Οἷς ἐκ τῶν ἐναντιουμένων τῇ πλάνῃ ἐπικληθῆσεται, τὴν οἰκειάν δόξαν ἐν τῇ αἰσχύνῃ τιθέμενος»<sup>74</sup>.

Διὰ τοῦ μυστηριώδους τούτου ἀριθμοῦ ἀποδίδονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων Τραϊανοῦ (98-117 μ.Χ.) καὶ Ἀδριανοῦ (117-138 μ.Χ.)<sup>75</sup>.

(\*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 28 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 τεύχους.

71. Εἰρηναῖου, Ἐλεγχος ψευδωνύμου γνώσεως, ἀπόσπασμα 92, Ε' XXX, 3, Β.Ε.Π., σελ. 169, τόμος Ε', Ἀθήναι, 1955. Πρβλ. Ἰππολύτου, Περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου, L, Β.Ε.Π., σελ. 214-215, τόμος Στ', Ἀθήναι, 1977. Ἀνδρέου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, Ἐρμηνεῖα εἰς Ἀποκάλυψιν, MPG, 106, 341. Ἀρθέου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, MPG, 106, 680-681.

72. Εἰρηναῖου, Ἐλεγχος ψευδωνύμου γνώσεως, ἀπόσπασμα 93, Ε', XXX, 3, Β.Ε.Π., σελ. 169, τόμος Ε', Ἀθήναι, 1955.

73. Εἰρηναῖου, Ἐλεγχος ψευδωνύμου γνώσεως, ἀπόσπασμα 92, Ε' XXX 3, Β.Ε.Π., σελ. 169, τόμος Ε', Ἀθήναι, 1955.

74. Ἀνδρέου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, Ἐρμηνεῖα εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, MPG, 106, 341.

75. Oscar Cullmann, ἐνθ' ἄν., σελ. 86.

ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ τὰς Ἱ. Μητροπόλεις, πρέπει νὰ ἐπισημανθῆ, ὅτι μερίμνη τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφεῖμ «διηυθετήθη τὸ χρονίζον πρόβλημα τῆς μονιμοποιήσεως» αὐτῶν (ἐνθ' ἄνωτ.).

★

Ἡ ὡς ἄνω δειγματοληπτικὴ ὑπόμνησις πτυχῶν τινῶν τοῦ πολυδιαστάτου ἔργου τοῦ Μακ. Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ 15ετηρίδι τῆς εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον ἀνόδου αὐτοῦ καὶ ἡ ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ ἔκφρασις τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συμπάσης τῆς Ὀρθοδοξίας, εὔρον εὐσύνοπτον καὶ ἐπιγραμματικὴν διατύπωσιν ἐν τῷ ἄνω-

τέρῳ παρατεθέντι σχετικῶ συγχαρητηρίῳ Γράμματι τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου. Ἀναλόγου περιεχομένου ὑπῆρξαν αἱ συγχαρητήριοι εὐχαὶ καὶ ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν καὶ προσωπικοτήτων. Πάντες οἱ διακονοῦντες ἐν τῷ περιοδικῷ («Ἐκκλησία»), συνεννοῦντες μετὰ τῶν εὐχῶν τούτων καὶ τὰς ἰδικὰς μας εὐχὰς, δεόμεθα ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς δωρῆται εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφεῖμ ἔτη πολλὰ καὶ θείαν εὐλογίαν πρὸς τελεσφόρον συνέχισιν τοῦ ἔργου τῆς πηδαλιουχίας τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ὁ Δομήτωρ αὐτῆς ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν Μακαριότητά του.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἄομότιμος Καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Γεγονός ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι σύνολος ἡ παράγραφος ὁμιλεῖ περὶ τῆς λατρείας τοῦ αὐτοκράτορος, ἡ δὲ φράσις «ἀριθμὸς ἀνθρώπου» εἶναι συνθηματική. Ὁ Oscar Cullmann θεωρεῖ προτιμότεραν τὴν συνθηματικὴν γραφὴν 616 ἢ 666, ἥτις ἀπαντᾷ εἰς τινὰ ἀξιόλογα χειρόγραφα<sup>76</sup>, διότι ὑποδηλοῦ τὴν ὁμολογίαν τῆς λατρείας τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ ἀριθμὸς 616 εἶναι ἐντὸς τοῦ τύπου «Ὁ Κύριος, εἶναι ὁ Αὐτοκράτωρ» (le Seigneur, c'est l'empereur) (Kyrios Kaisar), ἢ «ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι Θεός» (l'empereur est dieu) (Kaisar Theos), ὅστις ἐκδηλοῦ σαφέστερον τὴν τερατώδη σατανικὴν ἀξίωσιν τῆς Πολιτείας. Ἡ ὑπόμνησις «ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστὶν»<sup>77</sup>, ἀποκτᾷ σημασίαν λίαν συγκεκριμένην: ὁ αὐτοκράτωρ ἐνῶ εἶναι ἄνθρωπος, ἐν τούτοις ἐπιθυμεῖ νὰ καταστῇ θεός, ἀποδομένον αὐτῷ θεῖον τιμῶν, διὰ τῆς ὁμολογίας κυρίως, ἣν παρὰ τῶν ὑπηκόων ἀξιοῦ. Ἐντεῦθεν, ἀποβαίνει ἐνταῦθα ὁ θεράπων τοῦ δράκοντος, τουτέστι τοῦ διαβόλου. Ἡ ἐρμηνεία αὐτῆς συμβολικῆς γραφῆς ὀρθῆ ἢ μὴ ἀνταποκρίνεται πλήρως εἰς τὴν θεμελιώδη σκέψιν ὁλοκλήρου τοῦ ΙΓ' κεφαλαίου χαρακτηρίζουσα ὡς βλάσφημον καὶ ἱερόσυλον τὴν ἀξίωσιν τῆς ὁλοκληρωτικῆς Πολιτείας περὶ ἀπονομῆς λατρείας, καὶ θεῖων τιμῶν εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Ὅθεν, ὁ τόνος καθόλου τῆς Ἀποκαλύψεως, ὡς πρὸς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, εἶναι ὅλως διάφορος ἐκεῖνου τῆς πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολῆς (13,1-7). Ἡ διαφορὰ ὅμως αὐτῆ τοῦ τόνου καὶ τῆς ἐντάσεως καθόλου δὲν σημαίνει διαφορὰν τινὰ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, διότι καίτοι ἡ Ἀποκάλυψις κατὰ βᾶθος εἶναι βιβλίον διάφορον ἐκεῖνου τῆς πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολῆς, ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως τῆς Πολιτείας οὐδεμία μεταξὺ αὐτῶν ὑφίσταται ἀντίφασις, ὡς ἄλλωστε οὐδεμία τοιαύτη ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου μεταξὺ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τῶν λόγων τοῦ Κυρίου.

Ὁ τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος<sup>78</sup> δὲν θὰ ἀπεφαίνετο ἄλλως πως ἢ ὡς ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως, ἐν ἣ περιπτώσει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἢ Πολιτεία προέβαλε τὴν ἰταμὴν ἀξίωσιν, ὅπως οἱ ἀπανταχοῦ τῆς ἀχανοῦς αὐτοκρατορίας Χριστιανοὶ λατρεύουσι τὴν εἰκόνα τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Παῦλος εἰς τὴν περιώνυμον παράγραφον Ρωμαίους 13,1 ἐξ. ἐντελλόμενος ὑπακοῆν εἰς τὰς ὑπερεχούσας ἐξουσίας ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Πολιτείας ὡς ἀπροσώπου καθιδρύματος καὶ οὐχὶ εὐθέως εἰς πᾶσαν μορφήν κυβερνήσεως. Ἡ ἐξουσία τῆς Πολιτείας ἀσκειῖται βεβαίως ὑπὸ κυβερνήσεων ἀποτελουμένων ἐκ πολιτικῶν ἀρχόντων, οἵτινες ὡς ἄνθρωποι ἀτελεῖς ἐνδέχεται νὰ ποιῶνται καὶ κακὴν χρῆσιν αὐτῆς. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐντέλλεται τῇ Ἐκκλησίᾳ νὰ ἀναπέμπῃ εὐχὰς «ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων»<sup>79</sup>, ἀποδίδουσα εἰς τοὺς ἄρχοντας

τῆς Πολιτείας τὴν ὀφειλομένην τιμὴν<sup>80</sup> ὡς εἰς διακόνους Θεοῦ εἰς τὸ ἀγαθόν<sup>81</sup>, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν οὗτοι διέτασσόν τι ἀντίθετον πρὸς τὸν Θεῖον νόμον, παραγγέλλει ἀντιθέτως «πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις»<sup>82</sup>.

Ἄλλωστε τὸ ΙΓ' κεφάλαιον τῆς Ἱερᾶς Ἀποκαλύψεως, εὐθέως ἐξ ἀρχῆς, ἐν ᾧ ἀντιλαμβάνεται τις τὴν ἱερὰν ἀγανάκτησιν τοῦ ἱεροῦ Συγγραφέως κατὰ τῆς ἱεροσύλου στάσεως τῆς Πολιτείας ἐναντι τῶν Χριστιανῶν ὑπηκόων αὐτῆς, περιέχει παράγραφον, ἥτις ὑπενθυμίζει ἡμῖν τὴν παράγραφον Ρωμαίους 13,4: «εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι»<sup>83</sup>. Εἰς τὸν στίχον τοῦτο τῆς Ἀποκαλύψεως ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ εἰς τὴν σοβαρότητα τῆς καταστάσεως καὶ προπαρασκευάζεται τὸ μαρτύριον καὶ ἡ ὑπομονὴ τῶν πιστῶν, ἐν ὅψει τῆς ἐπικρεμαμένης ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ θηρίου φοβερᾶς δοκιμασίας, τῆς ὁποίας ὁ διὰ τοὺς πιστοὺς κίνδυνος ὑποδηλοῦται διὰ τῶν λέξεων αἰχμαλωσία, μάχαιρα κλπ.<sup>84</sup>. Τὸ νόημα τῆς φράσεως ταύτης εἶναι, ὅτι οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ δεχθῶσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸν θάνατον, χωρὶς νὰ ἀντιτάξωσιν ἀντίστασιν. Ἐν τῇ παθητικῇ ἀντιστάσει, διὰ τῆς μέχρι θανάτου καρτερίας ἐγκείται ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ῥίζα αὐτῆς, ἡ πίστις καὶ ὑπακοή, δύο μεγάλα ἀρετὰ τῶν ἀγίων.

(Τέλος)

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

80. Ρωμαίους, 13,7.

81. Ρωμαίους, 13,4. Α' Πέτρου, 2,14.

82. Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, 5,29.

83. Ἀποκάλυψις Ἰωάννου, 13,10.

84. Πρβλ. Ἱερεμίου, 15,2: «καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σέ· ποῦ ἐξελυσθήμεθα; καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τὰδε λέγει Κύριος· ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν· καὶ ὅσοι εἰς λιμὸν, εἰς λιμὸν· καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν». Πρβλ. ὡσαύτως καὶ τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Πέτρον κατὰ τὴν νύκτα τῆς παραδόσεως Αὐτοῦ, Ματθαίου, 26,52: «τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀποστρέφον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται».

## ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου διὰ τῆς ἀποστολῆς παντὸς εἴδους συγγράμματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἀντικείμενον μελέτης πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Διεύθυνσις: Διορθόδοξον Κέντρον Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήναι.

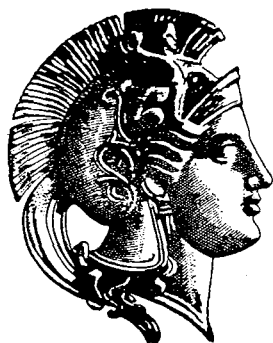
76. Oscar Cullmann, ἐνθ' ἀν., σελ. 85.

77. Ἀποκάλυψις Ἰωάννου, 13,18.

78. Ρωμαίους, 7,13: «..... εἰμὶ ἐγὼ ἔθνων ἀπόστολος, .....».

79. Α' Τιμοθέου, 2,2.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗ, ΑΓΑΘΗ,

ΕΔΟΞΕ ΤΗ, ΑΚΑΔΗΜΙΑ, ΑΘΗΝΩΝ

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΒΡΑΒΕΥΣΑΙ

ΟΤΙ ΑΕΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΝ ΚΑΛΟΝ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΤΗΝ  
ΠΙΣΤΙΝ Δ' ΕΥΣΕΒΟΣ ΤΗΡΕΙ

ΑΝΕΙΠΕΙΝ ΔΕ ΤΗΝ ΤΙΜΗΝ ΕΝ ΤΗ, ΠΑΝΗΓΥΡΕΙ ΜΗΝΟΣ  
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΕΝΑΤΗ, ΕΠΙ ΕΙΚΑΔΙ ΕΤΟΥΣ ΟΓΔΟΥ  
ΚΑΙ ΟΓΔΟΗΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΑΚΟΣΙΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΧΙΛΙΟΣΤΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Α π ό σ π α σ μ α

από την έκθεση του Γενικού Γραμματέως  
της Ακαδημίας Αθηνών Μενέλαου Παλλάντιου  
(πανηγυρική συνεδρία της Ακαδημίας της 29ης Δεκεμβρίου 1988)

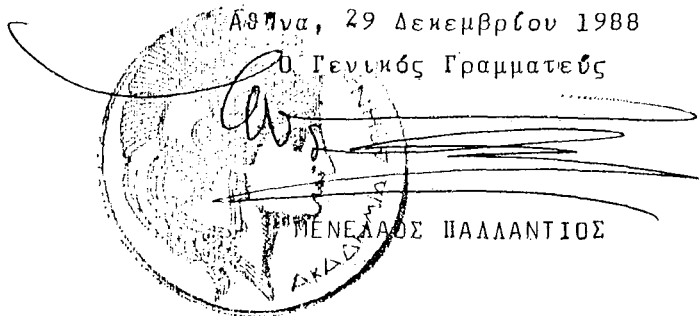
.....  
Μετά από πρόταση της Τάξεως των Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών  
και απόφαση της Ολομελείας απονέμεται:

Βραβεύο στο περιοδικό "ΕΚΚΛΗΣΙΑ" με την ευκαιρία της συμπλήρωσης  
65 χρόνων προσφοράς στον εκκλησιαστικό χώρο. Στο περιοδικό, εκτός της άλλης  
αναγκασίας για την πληροφόρηση εκκλησιαστικού περιεχομένου ύλης του, δημο-  
σιεύονται άρθρα πάνω σε σπουδαία επίκαιρα ζητήματα. Επίσης ειρηνικά Γράμ-  
ματα εκκλησιαστικών Ηγετών, απολογητικά, φιλοσοφικά, ιστορικά, ηθικοκοινω-  
νικά, παιδαγωγικά και άρθρα αναφερόμενα στη Χριστιανική Τέχνη. Επίσης άρθρα  
αγιογραφικά και ερμηνευτικά των Αγίων Γραφών ως και των Πατέρων της Εκκλη-  
σίας. Ακόμη, το περιοδικό αποδίδει μεγάλη βαρύτητα στις ειδήσεις περί των  
προχαληδοντών Εκκλησιών, της Ρωμαϊκής Εκκλησίας και των Διαμαρτυρομένων,  
και εντελώς αντικειμενικά σχολιάζει, τα εκάστοτε επίκαιρα εκκλησιαστικά,  
κοινωνικά και άλλα γεγονότα από της ορθόδοξου χριστιανικής ακοπίας.

Ακριβές Απόσπασμα

Αθήνα, 29 Δεκεμβρίου 1988

Ο Γενικός Γραμματέας



ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΠΑΛΛΑΝΤΙΟΣ

## Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΙΜΗΛΙΟΦΥΛΑΚΙΟΝ ΑΥΤΗΣ(\*)

101. ( ; 1690). Ἐγχειρίδιον, συντεθὲν εἰς φράσιν περὶ τὴν παρὰ τοῦ σοφωτάτου Ἱερομονάχου Μαξίμου τοῦ Πελοποννησίου μαθητοῦ τοῦ αὐτιδίμου Πάπα Ἀλεξανδρείας Μελετίου τοῦ Πηγαῖ, περὶ τῆς νεωτερισθείσης ἀρχῆς τοῦ πάπα, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, περὶ ἀζύμων, περὶ μεταβολῆς, ἤτοι μετουσιώσεως τῶν μυστηρίων, περὶ τοῦ καθαρηρίου πυρός, περὶ ἀπολαύσεως τῶν δικαίων τοῦτέστιν ἂν ἔλαβον τὴν ἐπαγγελίαν. Ἐν ἐνετίῃσιν 1690 κατὰ μῆνα Ἰανουάριον.

Διασι. 15X21, σελ. 210. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

Χειρόγραφος σημείωσις: «ἔτος 1698 ἀπριλίον 27 ἀφιέρωσεν ὁ μακαριώτατος ἀκριδῶν κύριος κύριος ζωσιμᾶς τὸ παρὸν βιβλίον ἐν τῇ Μονῇ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ τῆς ἐπονομαζομένης Ζάμπορδας, ... καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐκοιμήθη καὶ ὁ μακαρίτης ὁ ἡγούμενος ὁ παπαφιλόθεος».

102. ( ; ). Βίοι Ἀγίων, Σεπτεμβρίου - Αὐγούστου, ἀκέφαλον, σελ. τμο'. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

Χειρόγραφος σημείωσις: «ἐτούτο τὸ βιβλίον τὸ ἔχει ὁ παπανηκόδιμος διμένο θπιος τὸ πάρι νὰ ἴνε κατιραμένος ἀπὸ τὸν ἅγιον νικάνορον».

ἐτούτω τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς χώρας κόζανις καὶ ἠγγρασθη διὰ ψυχικὴν σοτηρίαν... καὶ εἴ τις θουληθῆ ἀποξενώσει αὐτὸ ἐχέτω τὰς ἀρὰς τὸν πατέρων καὶ τὸ ἀνάθεμα τῶν ὄσιων καὶ νὰ κληρονομήσῃ τὴν ἀγγόνην τοῦ ἰούδα».

103. ( ; ). Βίοι Ἀγίων, Σεπτεμβρίου - Αὐγούστου, ἕτερον ἀντίτυπον τοῦ προηγουμένου, σελ. α - ιλδ', ἀκέφαλον, ξυλοδεσματόδετον.

Χειρόγραφος σημείωσις: «τὸ παρὸν συναξάριον ὑπάρχει τῆς ἁγίας μονῆς Ζάμπορδας καὶ θποιος θελήσῃ νὰ τὸ ἀποξηρόσῃ νὰ ἔχη τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων τριακοσίων καὶ δέκα θεοφόρων πατέρων».

104. (Βενετία 1788). Ταμεῖον Ὁρθοδόξιας, περιέχον συνοπτικῶς καὶ διαλαμβάνον περὶ Θεοῦ καὶ περὶ Πίστεως, περὶ ἐξηγήσεως καὶ χρήσεως τῶν ἐπὶ Μυστηρίων, δέκα ἐντολῶν καὶ τῶν ἀναγκασιτέρων τῆς Ἱερᾶς Ἐκκλησίας ἐθίμων. Μετὰ

τινων σὺν αὐτοῖς χροειωδεσιτέρων, πρὸς ἀσφαλῆ ὁδηγίαν καὶ εἶδησιν ἐκάστου φιλευσεβοῦς ἀναγνώστου. Ποιηθὲν μὲν εἰς ἀπλήν φράσιν καὶ συντεθὲν κατ' ἐρωταπόκρισιν ὑπὸ τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Ἐλλογιμωτάτου ἐπισκόπου Καμπανίας κυρίου κυρίου Θεοφίλου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, οὗ καὶ τῆς ἀναλώμασι νῦν τὸ πρῶτον εἰς τύποις ἐξέδοτο, νῦν δὲ δαπάνη τοῦ τυπογράφου, ἐνετίῃσιν ἀρπη'. Τυπογρ. σῆμα: Μέλισσα κ.λπ.

Διασι. 15X20, σελ. 296. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

105. (Βενετία 1770). Τὸ ψυχосоωτήριο Παλιήριον Δαβίδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως ἐξηγηθὲν παρὰ τοῦ Μακαριώτατου καὶ Σοφωτάτου Θεοδωρήτου τοῦ ἐπισκόπου Κύρου. Καὶ μεταγλωττισθὲν παρὰ Ἀγαπίου Μοναχοῦ τοῦ κρητός. Ἐκ τῆς τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν κοινὴν ἡμετέραν διάλεκτον, ἐνθα προστεθείκαμεν καὶ τὰς ἐννέα ὠδὰς εἰς περὶ φράσιν, χάριν τῶν ἀναγινωσκόντων. Νεωσι μὲν τπωθὲν, ἐπιμελῶς δὲ διορθωθὲν παρὰ Σπυρίδωνος Ἱεροδιακόνου τοῦ Παπαδοπούλου. Ἐν ἐτίῃσιν ἀφο', παρὰ Δημητρίῳ Θεοδοσίῳ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. Ἐπιπέλιδος εἰκῶν τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως Δαβίδ. Τυπογρ. σῆμα: Δικέφαλος ἀετὸς φέρων σκῆπτρον καὶ σπάθη, ἐκατέρωθεν αὐτοῦ τὰ ἀρχικὰ Δ. Θ. CON LICENZA DE SUPERIORI.

Διασι. 18X23, σελ. 424. Ἄδετον.

106. (Βενετία 1770). Τὸ ψυχосоωτήριο Παλιήριον τοῦ Δαβίδ, ἀντίτυπον δεύτερον τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως. Βιβλιοδεσία χαρτόδετος.

107. (Βενετία 1657). Βιβλίον καλούμενον Κυριακοδρομίων, ἤγουν Διδαχαὶ καὶ ὁμιλαί εἰς τὰς Κυριακὰς ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, συλλεχθεῖσαι παρὰ Ἀγαπίου Μοναχοῦ ἐκ διαφόρων διδασκάλων. Τοῦ Διακρούστη τοῦ ἐκ τῆς νήσου Κεφαλληνίας, ἐπιμελῶς διορθωθεῖσαι καὶ διὰ δαπάνης αὐτοῦ τπωθεῖσαι εἰς κοινὴν διάλεκτον. Ἔτει ἀχρζ', παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ, πουλιέται κοντὰ εἰς τὸν Πόντε τοῦ Ἁγίου Φαντίνου. CON LICENZA ET PRIVILEGIO.

Διασι. 15X21, σελ. νμδ'. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

108. (Βενετία 1675). Βιβλίον καλούμενον Κυριακοδρομίων, ἤγουν Διδαχαὶ καὶ ὁμιλαί εἰς τὰς Κυριακὰς ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ, συλλεχθεῖσαι παρὰ Ἀγαπίου Μοναχοῦ ἐκ διαφόρων διδασκάλων. Τοῦ Διακρούστη τοῦ ἐκ τῆς νήσου Κεφαλληνίας, ἐπιμελῶς διορθωθεῖσαι καὶ διὰ δαπάνης αὐτοῦ τπωθεῖσαι εἰς κοινὴν διάλεκτον. Ἔτει ἀχρζ', παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ, πουλιέται κοντὰ εἰς τὸν Πόντε τοῦ Ἁγίου Φαντίνου. CON LICENZA ET PRIVILEGIO.

(\*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 30 τοῦ ἀριθ. 1 τεύχους.



ρ ι α κ ο δ ρ ό μ ι ο ν, ἤγουν Διδαχαὶ καὶ ὀμιλαί εἰς τὰς Κυριακὰς ὄλον τοῦ ἐνιαυτοῦ. Συλλεχθεῖσαι παρὰ Ἀγαπίου Μοναχοῦ τοῦ Κρητός, ἐκ διαφόρων διδασκάλων. Παρὰ δὲ Ἀμβροσίου τοῦ Γραδενίτου Ἀββᾶ καὶ βιβλιοφύλακος τῆς Γαληνοῦτάτης τῶν Ἐνετιῶν Ἀριστοκρατείας, ἐπιμελῶς διορθωθεῖσαι καὶ διὰ δαπάνης τοῦ Γλυκέως τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, νεωσιὶ μετατυπωθεῖσαι εἰς κοινὴν τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν. Ἐν εἰρήσιν, ἔτει αἰχσε, παρὰ Νικολάῳ τῷ Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. CON LICENZA DE SUPERIORI. Τυπ. σῆμ.: Μέλισσα ἐντὸς καλλιτεχνικοῦ πλαισίου, ἐκατέρωθεν αὐτῆς τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ἐκδότου Ν. ΓΑ.

Διαστάσεων 15X21 σελ. τμηδ'. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

Χειρ. σῆμ. «Τὸ παρὸν βιβλίον κυριακοδρομὴν ἠπάροχη τῆς μεταμορφώσεως τῆς ἐπονομαζομένης ζάμπορδας καὶ ὀπιος τὸ ἀποξηρῶσι νὰ ἔχη τὸ ἐπιτήμοιον ἀπὸ τὸν ἅγιον Νικάνορα καὶ τὸν λοιπὸν ἅγιον συνόδον καὶ προκοπὴν θεοῦ νὰ μὴ ἡδεῖ εἰς ὄλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του ἣτη δολέβη ἣτη ἐργάζη καὶ νὰ στραβῶσι ὁ λημός του, νὰ γούρῃ τὰ μάτια του αὐτὸ καὶ ἄλοχη 1747 μὴν μαρη 24».

109. (Βενετία 1675). Βιβλίον καλούμενον Κ ρ ι α κ ο δ ρ ό μ ι ο ν, ἀντίτυπον τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως μετὰ τὸ προδηλωθέν. Ἀκέφαλον - κολοβομένον περιέχει σελ. ἀπὸ ζ - ιλισ'. Χαριτόδετον.

110. (Βενετία 1664). Βιβλίον καλούμενον Ν έ ο ς Π α ρ ά δ ε ι σ ο ς ἐκ τοῦ μεταφραστοῦ εἰς τὴν κοινὴν ἡμετέραν διάλεκτον μεταφρασθὲν μὲν παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ κρητός, τυπωθὲν δὲ καὶ μετὰ πλείστης ἐπιμελείας διορθωθὲν παρὰ Ἀκακίου Ἱερομονάχου Διακρούση τοῦ ἐκ Νήσου Κεφαλληνίας. CON LICENZA DE SUPERIORI ETOR PRIVILEGIO. Ἔτη ἀπὸ Χριστοῦ αἰχξδ' ἐν εἰρήσιν παρὰ Ἀνδρέα τῷ Ἰουλιανῷ. Τυπογρ. σῆμ.: Ἐντὸς πλαισίου ἐλλειψοειδοῦς εἰς τὸ ἄνω ἡμισυ ἀετὸς καὶ εἰς τὸ κάτω ἀνθοδοχεῖον φερόμενον ὑπὸ χειρός.

Διαστ. 16X22, σελ. φλδ' καὶ 8 φύλλα ἀ.ἀ. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

Σημειοῦμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀφιερώσεως: «Τῷ Ἐκλαμποιάτῳ καὶ Ἐνδοξοιάτῳ ἅμα δὲ Εὐγενεσιάτῳ συνειτῷ καὶ λογιωιάτῳ μᾶλλον ἐπιφανεσιάτῳ, εἰ δὲ καὶ σοφωιάτῳ τῆς τιμῆς τιμιωιάτῳ, ἄκρω τε χρησιμωιάτῳ, περιφῆμῳ ἐντιμωιάτῳ, φίλῳ μου ποθεινωιάτῳ Δελαδέτζιμα Φλορῖα, τῷ ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ. Ἀνωθεν αὐτῷ ὕγεια, γῆρας τε καὶ σωτηρία...» καὶ εἰς τὸ τέλος: «ἐτελειώθη τὸ παρὸν, χρόνους εἰς τοὺς χιλίους καὶ τοὺς ἐξήντα τέσσαρους, μετὰ τοὺς ἐξα-

κοσίους εἰς τὰς ὀκτὼ καὶ εἴκοσι μὴνδς Σεπτεμβρίου μετὰ κόπον πολλὴν καὶ μετὰ σπουδὴν τοῦ αὐτοῦ Ἀκακίου».

111. (Βενετία 1804). Ν έ ο ς Π α ρ ά δ ε ι σ ο ς, ἦτοι λόγοι διάφοροι καὶ θῖοι ἀγίων ἐκ τοῦ μεταφραστοῦ Συμεῶνος εἰς τὴν κοινὴν ἡμετέραν διάλεκτον μεταγλωττισθέντες μὲν παρὰ Ἀγαπίου μοναχοῦ τοῦ κρητός, νῦν δὲ ἀδῆις τυπωθέντες εἰς κοινὴν τῶν Ὁρθοδόξων ὠφέλειαν μετὰ τοῦ προσήκοντος πίνακος. Ἐνετίησιν 1804 παρὰ Πάνῳ Θεοδοσίῳ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. CON REGIA APPROVAZIONI.

Διαστάσεων 16X23. Σελ. 498, ἐλλείπουν σελ. ἐκ τοῦ πίνακος περιεχομένων. Βιβλιοδεσία δερματόδετος, κατεστραμμένη.

112. (Βενετία 1778). Βιβλίον καλούμενον Π α ρ ά δ ε ι σ ο ς ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Συμεῶνος τοῦ Μεταφραστοῦ, μεταφρασθὲν παρὰ Ἀγαπίου Μοναχοῦ τοῦ κρητός, νεωσιὶ μετατυπωθὲν, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας διορθωθὲν. ἐνετίησιν αἰψη, παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων. Ἐπιτίτλον κόσμημα: Κίονες μετὰ ἀετώματος, ἄνωθεν ὁ Κύριος ἐδλογῶν, ἄμπελος ἐλισσομένη εἰς κίονας φέρει κεφαλὰς Ὁσίων καὶ Ἀγίων. Τυπ. σῆμ.: Μέλισσα ἐντὸς καλλιτεχνικοῦ πλαισίου, ἐκατέρωθεν δὲ αὐτῆς τὰ ἀρχικὰ τοῦ ἐκδότου Ν. ΓΑ.

Διαστάσεων 16X23, σελ. 368 καὶ α - η. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

113. (Βενετία 1797). Βιβλίον καλούμενον Π α ρ ά δ ε ι σ ο ς, εἰτέρα ἐκδοσις ὁμοία τοῦ 1778. Βιβλιοδεσία χαριτόδετος.

114. (Βενετία 1664). Βιβλίον καλούμενον Ν έ ο ς Π α ρ ά δ ε ι σ ο ς, δεύτερον ἀντίτυπον τῆς ἐκδόσεως 1664, δερματόδετον.

115. (Βιέννη τῆς Ἀούστριας). Δ ύ χ ν ο ς τ ο ῦ Δ ι ο γ έ ν ο υ ς ἢ Χ α ρ α κ τ ῆ ρ ε ς ἡ θ ῖ κ ο ῖ, Χαρισίου Δημ. Μεγδάνοῦ τοῦ ἐκ Κοζάνης τοῦ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀριθμωμένου. Ἐκδοθέντες φιλοτίμως, δαπάνη τοῦ εὐγενοῦς ἐμπόρου κυρίου Γεωργίου Τακιατζῆ τοῦ Κοζανίτου, ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀούστριας κατὰ τὸ τυπογραφεῖον Ἰωάννου τοῦ Σνεϊρερ 1818.

Διαστάσεων 11X19. Σελ. 276. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

116. (Βενετία 1729). Εἰς ἅπασαν τὴν Δ ο γ ι κ ῆ ν τ ο ῦ Ἀ ρ ι σ τ ο τ ε ῖ λ ο υ ς ὑπομνήματα καὶ ζητήματα ὑπὸ τοῦ σοφωιάτου κυρίου κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορναλέως ἐκτεθέντα, νῦν δὲ πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα, καὶ μετ' ὄσης οἶον τε ἦν τῆς ἀκριβείας διορθωθέντα, παρὰ κυρίου, Ἀλεξάνδρου Καγκελλαρίου. Ἐνετίησιν, αἰψηδ'. Παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

## ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

έν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν  
τῆς χρονικῆς περιόδου 1934-1935

ΥΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΟΔΗΓΙΑΝ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΑΜΙΛΚΑ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΥ

Συνεδρία 7, 20-12-1934

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδρίας. Κατόπιν ἀρχεται ἡ ἐρμηνεία τοῦ ΙΖ' Κανόνος τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δι' οὗ ἀπαγορεύεται εἰς πάντας τοὺς κληρικούς ἡ ἐγκατάλειψις τῆς θέσεως αὐτῶν καὶ ἡ κατάταξις αὐτῶν ἐν ἄλλῃ Ἐκκλησίᾳ ἄνευ ἐγγράφου ἀπολυτικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου. «Μηδένα τῶν ἀπάντων κληρικῶν, καὶ ἐν οἰωδῆ ποτε τυγχάνη βαθμῶ, ἀδειαν ἔχειν, ἐκτὸς τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου ἐγγράφου ἀπολυτικῆς, ἐν ἑτέρᾳ κατατάττεσθαι ἐκκλησίᾳ»<sup>23</sup>.

Ἡ ἄνευ ἀπολυτικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου πρόσληψις ὑπὸ ἄλλου, θεωρεῖται περιφρόνησις πρὸς τὸν χειροτονήσαντα τὸν κληρικὸν καὶ ἐπιβαρύνει αὐτὸν μὲ τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως, ὡς καὶ τὸν προσλαβόντα τοῦτον. «ἐπεὶ ὁ μὴ τοῦτο ἀπὸ τοῦ νῦν παραφυλαττόμενος, ἀλλὰ καταισχύνων τό γε ἐπ' αὐτὸν τὸν τὴν χειροτονίαν αὐτῷ ἐπιτεθεικότα, καθαιρείσθω καὶ αὐτός, καὶ ὁ παραλόγως αὐτὸν προσδεξάμενος».

Κανὼν ΙΗ': «Περὶ τῶν προφάσει βαρβαρικῆς καταδρομῆς ἀποδημησάντων κληρικῶν»<sup>24</sup>. Ὁ Κανὼν οὗτος προστάζει, ὅπως ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν οἱ

\* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 33 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2 τεύχους.

23. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 84.

24. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 85.

ἐξ Ἰωαννίνων. *CON LICENZA DE SUPERIORI, E PRIVILEGIO. Τυπογρ. σῆμα: Μέλισσα μετὰ τῶν ἀρχικῶν Ν. Γ. Δ.* ἐκατέρωθεν δὲ δύο ἀνθοδοχεῖα. Πρὸ τοῦ προοιμίου παραστάσις ἀνδρῶν μετὰ χορδῶν καὶ ὀργάνων.

Διαστάσεων 17Χ23, σελ. 499 καὶ 10 φύλλα περιεχομένων βιβλίου. Βιβλιοδεσία δερματόδετος.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

ἐγκαταλείψαντες ταύτας ἕνεκα βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν.

Διεξήχθη μακρὰ συζήτησις περὶ τοῦ κατὰ πόσον ἐπιτρέπεται ἡ φυγὴ τῶν κληρικῶν ἐκ τοῦ ποιμνίου αὐτῶν κατὰ τοὺς διωγμούς τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἐτονίσθη ὑπὸ τοῦ κ. Καθηγητοῦ, ὅτι τοῦτο εἶναι ζήτημα φρονήσεως. Ἐὰν ἡ φυγὴ ἔχη χαρακτῆρα φρόνιμον καὶ πρακτικόν, ἐπιτρέπεται καὶ μάλιστα ἐφ' ὅσον κινδυνεύει ἡ χριστιανικὴ πίστις. Ἄλλως ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ ποιμνίου ἀπαγορεύεται. Μετὰ τὴν κατάπαισιν τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων, συνεπεῖα τῶν ὁποίων ἀνεχώρησαν οἱ κληρικοί, ὀφείλουσαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν (καὶ μὴ ἐπὶ πολὺ ταύτας ἀπροφασίστως καταλιμπάνειν). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς Ἐπισκόπους, ἄλλως εἶναι ἄξιοι ἀφορισμοῦ.

Κανὼν ΙΘ': «Δεῖ τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτας διδάσκειν»<sup>25</sup>. Δι' αὐτοῦ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς προεστῶτας τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, διὰ τοῦ ὁποίου διδάσκεται ὁ λαὸς τὰ ρήματα τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. «Ὅτι δεῖ τοὺς τῶν ἐκκλησιῶν προεστῶτας ἐν πάσῃ μὲν ἡμέρᾳ, ἐξαιρέτως δὲ ἐν ταῖς Κυριακαῖς, πάντα τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν ἐκδιδάσκειν τοὺς τῆς εὐσεβείας λόγους, ἐκ τῆς θείας γραφῆς ἀναλεγόμενους τὰ τῆς ἀληθείας νοήματα τε καὶ κρίματα, καὶ μὴ παρεκβαίνοντας τοὺς ἡδη τεθέντας ὅρους, ἢ τὴν ἐκ τῶν θεοφόρων Πατέρων παράδοσιν»<sup>26</sup>.

Ἐλέχθη ὑπὸ τοῦ κ. Καθηγητοῦ, ὅτι τὸ κηρύσσειν τὸν θεῖον λόγον, εἶναι κανονικὴ ὑποχρέωσις τῶν κληρικῶν, ἀποτελεῖ δὲ τοῦτο πρωτεύον στοιχεῖον τῆς θείας λατρείας καὶ ἐπ' αὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ παράλειψις αὐτοῦ. Ἐπίσης ἐτονίσθη ὑπ' αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται ἄνευ ἀμοιβῆς τινος. Οἱ μεμορφωμένοι κληρικοί ὑποχρεοῦνται, ὅπως κηρύττωσι τὸν θεῖον λόγον.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μαθηθαίου ἐρωτᾷ πῶς ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπιτρέπει τὴν ἰδιαιτέραν ἀμοιβὴν τοῦ κηρύγματος; Ὁ κ. Καθηγητῆς λέγει, ὅτι δικαιολογεῖται τοῦτο, λόγῳ τοῦ γλίσχρου μισθοῦ τῶν κληρικῶν. Ὁ κ. Ἀθανασίου λέγει, ὅτι οἱ

25. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 85.

26. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 85.

ιεροκήρυκες δὲν πρέπει ν' ἀμείβωνται. Διεξήχθη μακρὰ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ ἐλέχθη κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Καθηγητοῦ, ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν ἱεροκηρύκων εἶναι ἀντικανονικός, ἐκ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης συσταθεὶς παρ' ἡμῖν λόγῳ τῆς ἀμαθείας τοῦ ἱεροῦ κλήρου. Οὗτος πρέπει νὰ ὑφίσταται ἕως ὅτου ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀποκτήσῃ πεπαιδευμένον κλῆρον. Εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ κατατείνουσι αἱ ἐνέργειαι τῆς Διοικήσεως Ἐκκλησίας, οὕτως ὥστε σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἀμάθεια τοῦ κλήρου. Βεβαίως πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν δεόν νὰ ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα, οὕτως ὥστε νὰ δύνανται νὰ συντηρῆται ἐπαρκῶς οὗτος καὶ νὰ μὴ στερῆται ποσῶς. Ἐὰν τοῦτο γίνῃ, τότε θὰ ἀποκτήσωμεν ἱερεῖς ἀνωτέρας ἐκκλησιαστικῆς καὶ θεολογικῆς μορφώσεως εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας.

Κατόπιν ἡ συζήτησις ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῶν περιοδεούντων Ἐπισκόπων, τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύουν ρητῶς οἱ Ἱεροὶ Κανόνες. Ἐὰν αὐτὸ ἐγένετο ἐνδεχομένως εἰς χρόνους δουλείας ὑπὸ τινων, νῦν δὲν δικαιολογεῖται καθόλου, ἀφ' οὗ μεταξὺ τῶν ποιμαντικῶν καθηκόντων τῶν Ἐπισκόπων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐν ὅλαις ταῖς ἐνορίαις τῶν Ἐπαρχιῶν μετάβασις αὐτῶν, ἄμεσος μετὰ τῶν πιστῶν ἐπικοινωνία τούτων, τέλεισι τῆς θείας λατρείας παρ' αὐτῶν, τοῦ θεοῦ κηρύγματος, ὡς καὶ πᾶσα ἐν γένει ὀρησκευτικὴ ἐξυπηρέτησις τούτων.

#### Συνεδρία 8, 10-1-1935

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδρίας. Εἶτα ἀρχεται ἡ ἐρμηνεία τοῦ Κ' Κανόνος τῆς Πενθέκτης Οἰκουμένης Συνόδου, δι' οὗ ἀπαγορεύεται τῷ Ἐπισκόπῳ ἡ κήρυξις τοῦ θεοῦ λόγου ἐν ἄλλῃ Ἐπαρχίᾳ, ἵνα μὴ διαταράσσῃται ἡ τάξις καὶ διακυβέρνησις τοῦ ποιμνίου. «Μὴ διδάσκειν εἰς ἑτέραν ἐπισκοπήν»<sup>27</sup>. Ὁ ἱερός αὗτος Κανὼν ρητῶς ἀναφέρει, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς Ἐπίσκοπον νὰ διδάσκῃ δημοσίᾳ εἰς ἑτέραν Ἐπαρχίαν ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς του. Εὐνόητον εἶναι, ὅτι διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης προλαμβάνεται πᾶσα τυχὸν αὐθαίρετος ἐπέμβασις τῶν Ἐπισκόπων εἰς ἄλλας Ἐπαρχίας. Ἀλλοίμονον ἐὰν τυχὸν ἀφεθῶσιν Ἐπίσκοποι ἀσύδοτοι, εἰσπηδῶντες εἰς ἄλλας Ἐπισκοπὰς. Διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης διαφυλάσσονται τὰ δικαιώματα τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων, ἐν περιπτώσει δὲ παραβάσεως τοῦ Κανόνος τούτου ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ τῆς ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ θρόνου οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ βαθμοῦ. «Εἰ δέ τις φωραθῆι τοῦτο ποιῶν, τῆς ἐπισκοπῆς παυέσθω· τὰ δὲ τοῦ πρεσβυτέρου ἐνεργείτω».

Κανὼν ΚΑ': «Τοὺς καθηρημένους τίνι σχήματι διάγειν»<sup>28</sup>. Διὰ τούτου ὀρίζεται τὸ ἔνδυμα τῶν καθηρημένων κληρικῶν. Ἐὰν τυχὸν εἰς κληρικὸς καθαιρεθῆι λόγῳ διαπράξεως ὑπ' αὐτοῦ ἐγκλήματός τινος κανονικοῦ καὶ εἶναι διατεθει-

μένος νὰ μετανοήσῃ διὰ τὸ βαρὺ τοῦτο ἀμάρτημα αὐτοῦ, ἀποβλέπων εἰς ἀποκατάστασιν αὐτοῦ, τότε οὗτος δύναται νὰ φέρῃ τὸ ἱερατικὸν ἔνδυμα. Ἐὰν ὅμως διέπραξεν κανονικὸν ἐγκλήμα κατὰ κοσμικὴν ὁλως διάθεσιν, τότε ὀφείλει ν' ἀποβάλλῃ τὸ ἱερατικὸν σχῆμα καὶ νὰ ἐνδύηται ὡς λαϊκός.

Κανὼν ΚΒ'. «Περὶ τῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένων»<sup>29</sup>. Διὰ τούτου ἀπαγορεύεται ἡ σιμωνία. Διεξήχθη συζήτησις περὶ τοῦ τί ἐστὶ σιμωνία, ὃ δὲ Γεώργιος Δελέγκας λέγει, ὅτι πᾶσα μετὰδοσις τῆς Θείας Χάριτος ἐπὶ χρήμασι εἶναι σιμωνία. Ὁ κ. Καθηγητὴς συμπληρῶν λέγει, ὅταν ἡ παροχὴ τῆς Θείας Χάριτος γίνηται ἐπὶ χρήμασι ἢ ἄλλῳ τινὶ ἀνταλλάγματι, πλὴν τῆς καθαρᾶς πνευματικῆς διαθέσεως, εἶναι σιμωνία. Ὁ ἱερεὺς Ἀντώνιος Στρογγυλάκης λέγει, ὅτι κακὴν ἐντύπωσιν ἐμποεῖ περισσότερον ἢ ἐκ τῶν προτέρων καταβολὴ ἀμοιβῆς. Ὁ 29ος Ἀποστολικὸς Κανὼν ποιεῖται λόγον «περὶ τῆς διὰ χρημάτων κληρώσεως» καὶ ἀναφέρεται καὶ εἰς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς ἱεροσύνης, ἐπιβάλλει δὲ τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως τόσον εἰς τοὺς χειροτονηθέντας, ὅσον καὶ εἰς τὸν χειροτονήσαντα. «Εἴ τις ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης ἐγκρατῆς γένοιτο, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, καθαιρείσθω καὶ αὐτός, καὶ ὁ χειροτονήσας, καὶ ἐκκοπτέσθω παντάπασι καὶ τῆς κοινωνίας, ὡς ὁ Σίμων ὁ μάγος ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου»<sup>30</sup>.

Καλεῖται τὸ μέγα τοῦτο ἀμάρτημα «σιμωνία» ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σίμωνος μάγου, ὅστις ἠτήσατο νὰ λάβῃ τὴν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διὰ χρημάτων παρὰ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου. «Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα λέγων· ὅτε κάμωί τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὅ ἐάν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι σοι μερίς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρω σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως μὴ δὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε» (Πράξ. 8,18-24). Ἡ ἀφορώσα τὸν Σίμονα Μάγον περικοπή

27. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 86.

28. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 86.

29. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 86.

30. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 142.

## Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΧΕΙΜΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΑΡΜΕΝΙΟΥΣ

Δέν θά μπορούσαν οί Έλληνες νά έορτάσουν τά Χριστούγεννα χωρίς νά συμπαρασταθοῦν στούς σεισμό-πληκτους τῆς Ἀρμενίας.

Γνωρίζουν —αὐτό ἀποδεικνύουν τά πράγματα— ὅτι γιά νά προσεγγίσουν τὸ Χριστό, πρέπει νά βοηθοῦν τὸν πλησίον τους. Δέν εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεση τῆς Θ. Εὐχαριστίας χωρίς τὴν ἀδελφικὴ κατανομή τῶν ἀγαθῶν (Α΄ Κορ. 11,20 ἐξ.). Γι' αὐτὸ καὶ ἡ κάθε βοήθειά τους πρὸς τὸν πλησίον, δέν ἀνήκει στὴν συνηθισμένη τάξη τῆς φιλανθρωπίας. Ἀνήκει στὴν τάξη τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ.



Ὁ Ἀγιώτατος Πατριάρχης τῶν Ἀρμενίων κ. Βασίλειος Α΄ μετὰ τὸν Θεοφ. Δαυδώνη καὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας.

Ἦταν λοιπὸν φυσικὸ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ νά καλέσῃ τοὺς χριστιανοὺς τῶν Ἀθηνῶν νά ἐπιτελέσουν τὸ χρέος τους ἀπέναντι στούς σεισμόπληκτους Ἀρμενίους. Καὶ ἦταν φυσικὸ νά ἀνταποκριθοῦν. Πρόσφεραν καὶ «διὰ τὴν λειτουργίαν ταύτην» (Β΄ Κορ. 9,12) στὸν

ἐτήσιο ἔρανο τῆς «ἡμέρας τῆς ἀγάπης», ὅσα μπορούσαν. Τὸ 25ο ο τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς προσφοράς αὐτῆς, δηλ. 12.500.000 δρχ., μετέφερα στὴν Ἀρμενία, με ἐντολή καὶ εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου μας. Τὴν ἐπιταγή, μοῦ παρέδωσε ὁ Μακαριώτατος, τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, ἐνώπιον τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως στὴν Ἑλλάδα κ. Ἀνατόλι Σλιούσαρ.

Τὴν ἐπομένη τῶν Χριστουγέννων, ἔφθασα ἀεροπορικῶς στὴ Μόσχα. Με ὑποδέχθηκαν θερμὰ, ὁ ἀντιπρόεδρος ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τοῦ Πατριαρχείου τῆς Μόσχας, Ἐπίσκοπος Ποδόλσκ κ. Βλαδίμηρος καὶ ἓνας Ἀρμένιος Ἐπίσκοπος. Μετὰ ἀπὸ σύντομες συνηθισμένες διατυπώσεις στὴν χιονισμένη Μόσχα (25 βαθμοὺς κάτω ἀπὸ τὸ μηδέν), ταξίδεψα ἀεροπορικῶς γιά τὸ Ἐρεβάν, πρωτεύουσα τῆς Ἀρμενίας, ὅπου ἔφθασα τὰ μεσάνυχτα.

Ἐκεῖ ἄρχισε ἡ συνάντησή μου μετὰ τὴν δυστυχία ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν Ἀρμενίων. Οἱ πόλεις Λεβινακάν, Σπιτάκ, Κυροβοκάν καὶ 100 περίπου χωριά, ἰσοπεδωμένες κυριολεκτικὰ. Τὸ χιόνι, χιόνι. Καὶ οἱ ἄνθρωποι μέσα στὸ πολικὸ κρῦο νά περιμένουν μετὰ τὴν ἐλπίδα νά θροῦν τοὺς ἀγνοοῦμενους δικούς τους. Ἡ ἐλπίδα, ποὺ ὑπερβαίνει τὴν δυστυχία! Ὁ συνοδός μου, ὁ π. Στέφανος Τσακαλιάν, ἓνας Ἑλληνοαρμένιος χαριτωμένος καὶ ὄρμιος στὴ σκέψη ἄνθρωπος, σὲ κάποια στιγμή μοῦ εἶπε: «Εἶναι συνηθισμένος ὁ Ἀρμενικὸς λαὸς σὲ συμφορές. Γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν μεγάλα μάτια. Γιὰ νά μπορούν σὲ μιὰ συμφορὰ νά δλέπουν ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ἡ νέα δοκιμασία». Ἀκουσα συγκινημένους χωρίς νά ἀπαντήσω. Ἄλλωστε σὲ ὅλη μου τὴν σύντομη περιοδεία ἀνάμεσα στοὺς πονημένους, λίγα λόγια

περιλαμβάνεται μετὰ τῶν στίχων 9-24 τοῦ ὀγδοῦ κεφαλαίου τοῦ βιβλίου τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων.

Ἡ συζήτησις ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἐπιδημοῦντας ἐν Ἀθήναις Ἀρχιερεῖς, τοὺς τελοῦντας ἀδεία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν ἱεροπραξίας ἐν αὐταῖς ἐπιδημοῦσιν. Τὸ ἀποπν τοῦτο θά ἦδύνατο νά ἐκλείψῃ, ἐάν τυχὸν ἡ ἀμοιβὴ τῶν Ἐπισκόπων ἦτο ἀνάλογος τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν, οὕτως ὥστε νά μὴ καταβάλληται αὐτοῖς ἰδιαίτερα ἀμοιβὴ πρὸς τέλεσιν ἱεροπραξιῶν. Ἐξ ἄλλου ἢ ἐν ἄλλῃ Ἐπαρχίᾳ τέλεσις τούτων ἀντίκειται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, ἐφ' ὅσον ὁμοῦ ἐξ ἀνάγκης οἱ ἐκάστοτε Ἀρχιεπίσκοποι παρέχουν τὴν ἀδειαν τῆς τελέσεως τούτων, ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν ἐπαρ-

κοῦν δι' ὅλας, πρέπει νά ἐξευρεθῇ τρόπος, οὕτως ὥστε νά μὴ σκανδαλίζωνται οἱ πιστοί. Ἐν προκειμένῳ ἐλέγχθη, ὅτι ἀφ' οὗ δὲν ἐπαρκεῖ ὁ οἰκεῖος Ἐπίσκοπος δι' αὐτὰς δύναται ν' ἀναπληρῶται ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων. Ἐξ ἄλλου δι' αὐτὸ οὗτοι ἐτάχθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τοῦτο γίνεται, ὅσάκις δὲν ἐπαρκοῦν Ἀρχιερεῖς πρὸς τέλεσιν ἱεροπραξιῶν ἐν Ἀθήναις. Ἐπειτα μέρος τῶν καταβαλλομένων χρηματικῶν ποσῶν διατίθεται διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς καὶ ἐνίσχυσιν εὐαγῶν ἰδρυμάτων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς πολλὰς Μητροπόλεις.

(Συνεχίζεται)

ΤΙΤΟΣ ΕΜΜ. ΜΑΤΘΑΙΑΚΗΣ  
Μητροπολίτης πρ. Παράμυθιας

συμπαράστασως προσπάθησα να πω. Σε τέτοιες στιγμές, λίγα λόγια έλπίδας και θερμή προσευχή, είναι ή καλύτερη συμπεριφορά.

Η ευκαιρία για θερμή προσευχή, δόθηκε την επομένη ημέρα το πρωί κατά την Θεία Λειτουργία, που έγινε με χαμηλούς τόνους στον Καθεδρικό Ναό. Άμείσως μετά, σαν «διάκονος» της άλλης «λειτουργίας» της «λογείας», μετέφερα τα χρήματα των χριστιανών της Ίερās Αρχιεπισκοπής Άθηνών, στον Ύπατο Πατριάρχη των Άρμενίων, Άγιώτατο κ. Βασκίλ τόν Α΄. Με μεγάλη συγκίνηση ο Πατριάρχης με τους περι αυτόν κληρικούς, άκουσε το Γράμμα του Μακαριώτατου Προκαθημένου μας και την σύντομη προσφώνηση του γράφοντος. Παρέλαβε την έπιταγή και μερικά δώρα από τους χριστιανούς που εκκλησιάστηκαν την ημέρα των Χριστουγέννων στη Μονή Πεντέλης, και με θερμά λόγια εκδήλωσε την ίκανοποίησή του και τις ευχαριστίες του προς την Έκκλησία των Άθηναίων.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, πλησίασα ακόμα περισσότερο τον ανθρώπινο πόνο, την δυστυχία, αλλά και την έλπίδα των σεισμοπλήκτων. Έπισκέφθηκα νοσοκομεία παιδιών. Είναι πραγματικά δύσκολη ή περιγραφή των όσων είδα. Δεκάδες παιδιά από 2 έως 12 ετών, άκρωτηριασμένα είτε από το ένα πόδι, είτε από τα 2, είτε από πόδι και χέρι. Το θέαμα συγκλονιστικό και ιδίως εκείνων των παιδιών που τα όρφάνεψε ο σεισμός. Έμειναν άκρωτηριασμένα, χωρίς μητέρα, πατέρα, αδελφούς ή άλλους συγγενείς. Μοναδική τους τώρα έλπίδα, μένουν οι συγγενείς έξ αίματος, αλλά κυρίως οι συγγενείς εκ του «Χριστιανικού Βαπτίσματος». Η «μητέρα» Έκκλησία, οι «άδελφοί» χριστιανοί. Έταξα αυτό να μνήν το ξεχάσω ποτέ.

Σε ένα νοσοκομείο συνάντησα και την «Μητέρα Τερέζα της Καλκούτας», που άξια τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης το 1979, για όσα έχει προσφέρει στους πονεμένους ανθρώπους. Μας ένωνε εκείνη την στιγμή, το χρέος της αγάπης προς τους ανθρώπους. Όμολογώ ότι πάντα ήθελα να την συναντήσω και να συζητήσω πολλά μαζί της. Την στιγμή όμως εκείνη είχα, όπως και εκείνη, το νοῦ μου στα παιδιά. Τα πλησίασα και προσπάθησα να τους συμπαρασταθώ με όση ψυχική δύναμη μου έδινε ο Χριστός, ή Παναγία και οι ευχές των Άθηναίων χριστιανών αδελφών μου.

Τα ξημερώματα της 28ης Δεκεμβρίου, επέστρεψα στη χιονισμένη Μόσχα. Έκει την επομένη έγινε δεκτός από τον Μακαριώτατο Πατριάρχη Ρωσίας κ. Ποιμένα, το βράδυ μετά από την λήξη της τελευταίας συνεδρίας του '88, της Συνόδου του Πατριαρχείου. Ο

Μακαριώτατος κ. Ποιμήν, παρέλαβε έπιστολή του Προκαθημένου της Έλλαδικής Έκκλησίας και εξέφρασε την χαρά, την συγκίνηση και τις ευχαριστίες του για την προσφορά αυτή της Έκκλησίας των Άθηνών. Κατά την παραμονή μου στη Μόσχα επισκέφθηκα το Τμήμα Έξωτερικών Υποθέσεων του Πατριαρχείου της Μόσχας, όπου ευχαρίστησα τους δύο αντιπροέδρους για την πολύτιμη βοήθειά τους στην πραγματοποίηση της αποστολής μου αυτής. Επίσης συναντήθηκα και με άλλους Άρχιερείς της Ρωσικής Έκκλησίας και επισκέφθηκα την Μονή του Ζαγκόρσκ όπου συναντήθηκα με τον Έπίσκοπο Ζαράισκ κ. Άλέξιο (μέχρι πρό τιος Ηγούμενο) και με τον νέο Ηγούμενο Άρχιμ. κ. Θεόγνωστον.

Στις 30 Δεκεμβρίου, με την βοήθεια του Θεού, άνεχώρησα για την Άθήνα, συγκλονισμένος και συγκινημένος από την εμπειρία μου αυτή, στην χιονισμένη και ίσοπεδωμένη Άρμενία, στα νοσοκομεία των άκρωτηριασμένων παιδιών, στους καταυλισμούς των πληγέντων, εκεί που το χαμόγελο μπορεί να έσθησε από τα χείλη των ανθρώπων, αλλά ή έλπίδα είναι βαθιά ριζωμένη μέσα στις ψυχές τους.

Χρέος μας είναι, ιδιαίτερα των επισκόπων, να προσεγγίζουμε προσωπικά τον Χριστό διά των αδελφών μας που δυστυχούν: «Έφ' όσον έποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των έλαχίστων, έμοι έποιήσατε» (Ματθ. 25, 31-46). Κι όταν ακόμα σαν δικό Του δέν έχουμε τίποτα δικό μας, παραμένει καθήκον μας να βρίσκουμε τρόπους να μεταδίδουμε έμπρακτα την Άγάπη του Χριστού (Ήράξ. 3,6).

† Ο Δωδώνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Καθηγ. ΄Ι. Μ. Φουντούλη

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ  
ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ,

τόμος Α΄ - έκδοση Γ΄

Βιβλίο - θησαυρός, πρωτίτως για τους κληρικούς και γενικότερα για κάθε όρθόδοξο που ενδιαφέρεται να μάθει το «τί» και «πώς» στις λεπτομέρειες των Άκολουθιών που τελούνται καθώς και σ΄ άλλα θέματα θ. Λατρείας.

Άπευθύνεσθε: Βιβλιοπωλείο όδ. Δραγατσίου 2 — Πλατ. Κλαυθμώνος.

Γράψατε: ΄Ιασιού 1, 115 21 Άθήνα, τηλέφ. 7228.008.

## ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ ΤΗΣ ΒΟΣΤΩΝΗΣ \*

### Β'

Οἱ σύεδροι τῆς Standing Commission τῆς Ἐπιτροπῆς Faith and Order (Πίστις καὶ Τάξις) τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ὁποία συνῆλθε στὴ Βοστώνη (Brookline), εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσουν τὴν ἀκτινοβολία ὄχι μόνον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου καὶ τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, στὴν ὁποία φιλοξενήθηκαν, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἱ. Ἐπισκοπῆς Βοστώνης. Ἡ ἀκτινοβολία αὐτὴ γίνεται λαμπρότερη ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸ Κολλέγιο καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ Ἱ. Ἐπισκοπὴ Βοστώνης ἀφ' ἑτέρου ἀλληλοπεριχωροῦνται ποικιλοτρόπως εἰς τὸ ἱερὸν ἔργον τους, δοθέντος ὅτι ἡ μὲν Ἐπισκοπὴ βοηθεῖ ποικιλοτρόπως τὸ ἔργον τῶν λαμπρῶν αὐτῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ τὰ ἐνισχύει ὄχι μόνον ὕλικῶς, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς μὲ τὴν παρουσία καὶ τὴν ζωντάνια τοῦ ἐξαιρέτου Ἑλληνορθοδόξου πληρώματος καὶ ποιμνίου τῆς, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ τὸ οἰκολογικὸ κοινωνικὸ περιβάλλον τους καὶ κάνει αἰσθητὴ τὴ θαλπωρὴ τῆς συμπαραστάσεώς του, τὰ δὲ μορφωτικὰ αὐτὰ κέντρα μὲ τὸ ἐκλεκτὸ δυναμικὸ τοῦ διδακτικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ των τροφοδοτοῦν πνευματικῶς τὶς διαφορὰς πνευματικὲς δραστηριότητες τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς καὶ τῶν 62 κοινοτήτων τῆς.

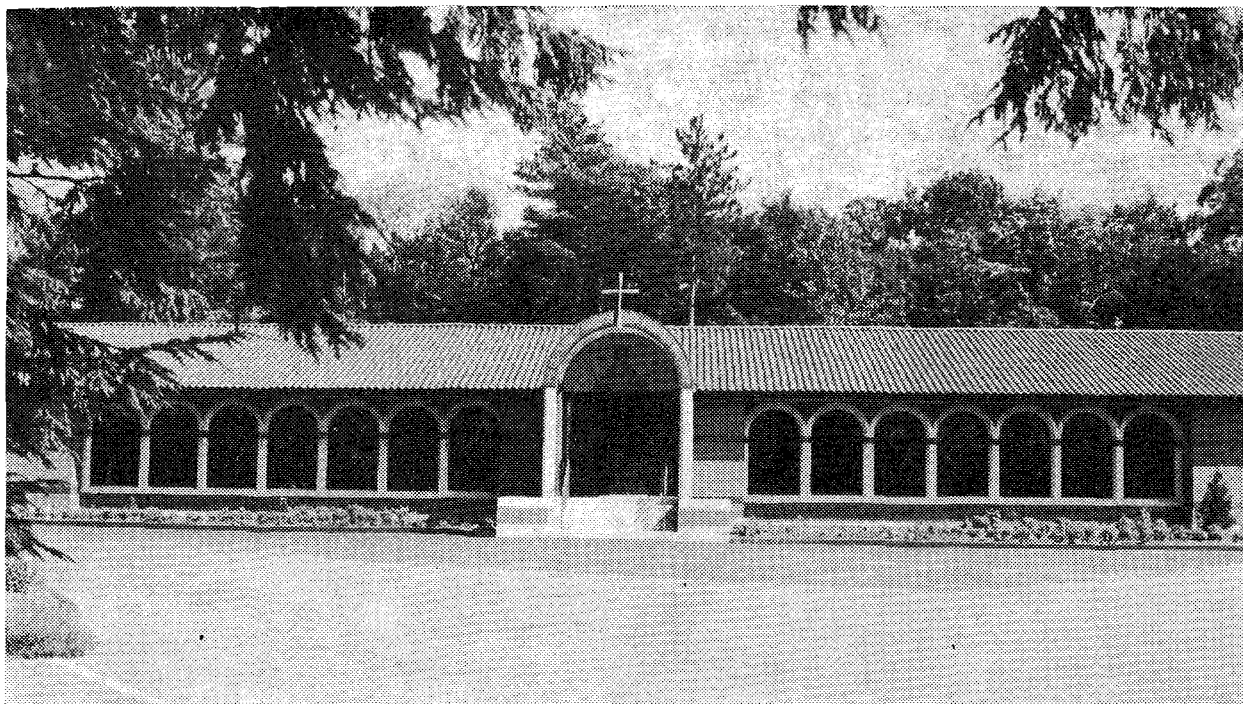
Στὴ Βοστώνη ἰδιαίτερος αἰσθητὴ εἶναι ὄχι μόνον ἡ συνετὴ δραστηριότης τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κολλεγίου καὶ τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ν. Ἱερσέης κ. Σίλα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐντυπωσιακὴ σεμνὴ παρουσία τῆς προσωπικότητος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βοστώνης κ. Μεθοδίου, ὁ ὁποῖος, ὅπως ἔγραψε ὁ αἰδεσιμολογιώτατος Ἱερομνήμων πατὴρ Φίλιππος Γιαλεψός, «ὡς ἀπόφοιτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς (τοῦ Τιμίου Σταυροῦ) ἔδειξεν ἀμέριστον τὴν συμπαραστάσιν του καὶ ὑποστήριξιν γιὰ τὸ ἔργον καὶ

τὴν πρόοδον αὐτῆς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς χειροτονίας του» (Περιοδ. «Ἡ Παρακαταθήκη», Summer 1987, σ. 5). Ὁ Θεοφιλέστατος κ. Μεθόδιος ὄχι μόνον χαίρετισε τὴν ἀφιξὶν στὴ Βοστώνη τῶν συνέδρων τῆς Standing Commission τῆς Ἐπιτροπῆς «Faith and Order», ἀλλὰ παρακολούθησε λατρευτικὰς τους συνάξεις, συνωμίλησε μαζί τους, συναναστράφηκε ἀνεπίσημα πολλοὺς ἐξ αὐτῶν καὶ ἰδιαίτερος τους Ὁρθοδόξους Ἑλλήνας καὶ παρέθεσε σὲ ὅλους τοὺς συνέδρους γεῦμα στὸ θαυμασιὸν Ἐπισκοπεῖο, ὅπου μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ πληροφορηθοῦμε γιὰ πολλὰς πτυχὰς τῆς φωτισμένης δραστηριότητός του. Ἐν παρεμβάσει σημειώνομε, ὅτι στὸ γεῦμα αὐτὸ συμπαρακαθήσαμε μὲ τὸν διακεκριμένο Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Βρεσθῆνης κ. Δημήτριον, ὁ ὁποῖος διδάσκει στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard. Καὶ οἱ δύο αὐτὲς Σχολὲς καυχῶνται γιὰ τὴ λαμπρὴν παρουσία του, ἡ ὁποία προβάλλει τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πνεῦμα ὄχι μόνον σ' αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ στὸν εὐρύτερον πνευματικὸν χῶρον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Boston Theological Institute.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος κ. Μεθόδιος, ποὺ εἶναι πνευματικὸ παιδὶ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου καὶ ποὺ χρημάτισε βοηθὸς του στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ ὡς ἐπίσκοπος Σκοπέλου, ἀκολουθεῖ πιστῶς στὰ ἴχνη τοῦ χαρισματικοῦ αὐτοῦ Πνευματικοῦ Ἠγέτου τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ἔχει οἰκειωθῆ τοὺς ρηξικελεύθους ὀραματισμοὺς καὶ τὴ δοκιμασμένη μεθοδολογία τῆς καταπληκτικῆς πρωτοποριακῆς ποιμαντικῆς ἐργασίας του καὶ μὲ ἐκπλήσσοσα ὀριμότητα ἔχει ἀρχίσει τὴ συστηματικὴ ἐφαρμογὴ ἀνακαινιστικοῦ προγράμματος καὶ — παρὰ τὸ σχετικῶς ὀλιγόχρονο τῆς ἔως τώρα διακονίας του στὴν Ἱ. Ἐπισκοπὴ Βοστώνης — ἔχει διακριθῆ γιὰ τὴν πλοῦσιν καρποφορίαν τῶν προσπαθειῶν του.

Μεγάλον ἐπίτευγμα τοῦ Θεοφιλεστάτου

(\*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 12 τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 τεύχους.



Τὸ Ἐπισκοπεῖο τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Βοστώνης.

κ. Μεθοδίου εἶναι ἡ ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου ὑπερνίκησις ὅλων τῶν δυσκολιῶν καὶ ἡ διὰ κινήτοποιήσεως τῶν ἐκλεκτῶν ὁμογενῶν τῆς Νέας Ἀγγλίας ἐξεύρεσις τοῦ ἀναγκαίου χρηματικοῦ κεφαλαίου πρὸς ἀνέγερσι τοῦ ὠραιότατου Ἐπισκοπεῖου. Ὡς μεγάλοι εὐεργέτες ἀναφέρονται οἱ κ. κ. Χρῖστος Papoutsy καὶ Τηλέμαχος Demoulas, οἱ ὅποιοι μὲ γενναϊοδωρία ἐνισχύουν ὅλες τὶς προσπάθειες τῆς Ἐπισκοπῆς. Τὰ ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια ὀφείλονται στοὺς ἀρχιτέκτονες κ. κ. Bob Shackelton καὶ Joe Gianduso, ἡ δὲ κατασκευὴ στὸν κ. Charles Matses καὶ στὸν ἐποπτευόμενον τὶς ἐργασίες κ. Γεώργιο Τουμπουρας, ὁ ὅποιος μὲ αὐτοθυσίαν ἐξ ἀρχῆς ἕως τὸ τέλος δαπάνησε πολὺν χρόνον καὶ κατέβαλε πολὺν κόπον γιὰ νὰ συντελέσῃ στὴν πραγματοποίησιν τῶν περὶ τοῦ Ἐπισκοπεῖου ὀραματισμῶν τοῦ Θεοφιλεστάτου.

Τὸ κτίριον αὐτό, πὺν κτίσθηκε ὄχι ὡς κατοικία τοῦ ἐπισκόπου, ἀλλὰ μόνον γιὰ τὰ Γραφεῖα καὶ τὶς πνευματικὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπισκοπῆς, συνδυάζει τὴν ἐπιβλητικὴν λιτότητα τῆς σεμνῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐμφανίσεως, τὴν μεγάλην λειτουργικότητα στὴν κατασκευὴ τῶν ἀνέτων ἰσογείων καὶ ὑπογείων χώρων,

τὴν παραδοσιακὴν Αἰσθητικὴν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς πρὸς ἀξιοποίησιν τοῦ Ὁραίου στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας (πρβλ. Εὐαγγ. Θεοδώρου, Ἐντυπώσεις ἐκ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς, σ. 170 ἐξ.), τὴν γειννίασιν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον καὶ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τὴν ἀρμονικὴν ἐντάξιν στὸν παραδείσιον φυσικὸν περίγυρον τοῦ Brookline.

Ὅταν τὸ λαμπρὸν αὐτὸ Ἐπισκοπεῖον ἐγκαινιάσθηκε τὴν 14ην Σεπτεμβρίου 1986, ὁ Ἑλληνικὸς Κυβερνήτης τῆς Πολιτείας τῆς Μασσαχουσέτης καὶ ὑποψήφιος Πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. κ. Μιχαὴλ Δουκάκης σὲ μῆνυμά του τόνισε τὰ ἐξῆς: «Ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες Χριστιανοὶ ἔχομε κληρονομήσει πολυτιμὴν κληρονομιά ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς παπποῦδες καὶ γιαγιάδες μας. Τὸ νέο Κέντρο (δηλ. τὸ Κτίριον τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς Βοστώνης) θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ διατηρήσωμε καὶ ἐνισχύσωμε τὴν κληρονομιά μας».

Κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Κληρικοὺς καὶ Λαϊκοὺς Ἡγέτες καὶ τὰ μέλη τῶν Κοινοτήτων, τῶν Φιλοπτώχων καὶ τῶν





Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Βοστώνης κ. Μεθόδιος με μέλη τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Συμβουλίου καὶ συνεργάτες του.

Ὁργανώσεις τῆς Ὁμογενείας Νέας Ἀγγλίας, εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Κύριε εἰσελεύσομαι εἰς τὸν Οἶκόν Σου». Ἀγαπητοί μου, με αὐτὲς τίς λέξεις καὶ μ' αὐτὸ τὸ βαθύ αἶσθημα τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ δέους εἰσέρχομαι σήμερα, ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, στὸ ἱστορικὸ τοῦτο ἰδιόκτηστο καὶ ἰδιόκτητο κτίριο, ποῦ ὑψώθηκε ἐδῶ στὸν χώρο αὐτό, γιὰ νὰ στεγασθῇ τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς Βοστώνης... Τὸ σεμνὸ καὶ ἐπιβλητικὸ τοῦτο κτίριο εἶναι ἡ ἑδρα τῆς Ἐπισκοπῆς — τῆς ποιμαντικῆς διοικήσεως καὶ μέριμνας τοῦ Ἐπισκόπου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἐκπορεύονται μεταγραμμένες ἀπὸ τὴν καρδιά του σὲ ἐγκυκλίους οἱ συμβουλές καὶ ὁδηγίες του πρὸς τὸ ποίμνιό του καὶ πρὸ παντὸς οἱ ἐμπνευσμένες ἀπὸ ἀγάπη συστάσεις του γιὰ πνευματικὴ ἀνθησι καὶ αὔξει, ποῦ σκοπὸ θάχῃ τὴν βίωσι τῆς πίστεως καὶ τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Δοξολογῶ μαζί σας τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀπόκτησι τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου Ἐπισκοπεῖου, ποῦ ἀνήκει βέβαια σὲ ὅλους σας, ἀλλὰ καὶ ποῦ ὀφείλεται στὴν πρωτοβουλία, τὴν ἐνεργητικότητα καὶ τὴν προσπάθεια τοῦ

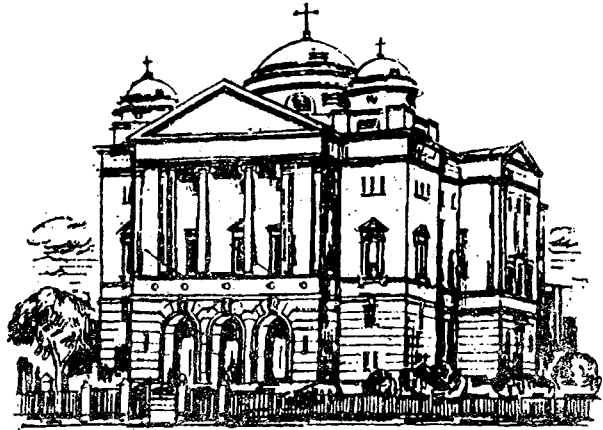
Θεοφιλεστάτου καὶ ἀξίου Ἐπισκόπου σας Μεθοδίου, τὸν ὁποῖο εὐχαριστῶ καὶ συγχαίρω ἐκ μέρους τῆς ἱεραῆς Ἀρχιεπισκοπῆς».

Τὸ Ἐπισκοπεῖο αὐτὸ τῆς Βοστώνης ἔχει ἀποβῆ ἤδη ἀκτινοβόλος φάρος καὶ παρουσιάζει, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, «κάτι σὰ βουητό, σὰ μελισσολόι». Ἐκεῖ, ὅπως θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Διονύσιος Σολωμός, ἀνθοῦν «λουλουδία μύρια, ποῦ καλοῦν χρυσὸ μελισσολόι». Ἐκεῖ ἀκούεται ὁ βόμβος ἑνὸς πνευματικοῦ μελισσιοῦ, μιᾶς συνεχοῦς πνευματικῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία συντονίζεται ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο με σύνεσι καὶ με προσδευτικὸ πνεῦμα συνταιριασμένο με ἀφοσίωσι στὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοσι. Ἀπὸ ἐκεῖ στέλλονται τὰ φωτισμένα ἐγκύκλια μηνύματά του, ποῦ ἀφυπνίζουν τίς συνειδήσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τοὺς καλοῦν νὰ εἶναι ἐνωμένοι με τὴν Ἐκκλησία, γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν αὐτοσυνειδησία καὶ πατροπαράδοτη ταυτότητά τους, καθὼς πρόκειται σὲ λίγο νὰ ἀντιμετωπίσουν τίς προκλήσεις τοῦ ἐρχομένου 21ου αἰῶνος. Στὸ Ἐπισκοπεῖο αὐτὸ γίνονται οἱ ἱερατικὲς συνάξεις καὶ δίνονται οἱ κατευθυντήριες ὁδηγίες γιὰ τὸ λα-



τρέυτικό, κηρυκτικό, κατηχητικό, εκπαιδευτικό, ποιμαντικό και συμβουλευτικό έργο τών ένοριών-κοινοτήτων τής 'Ι. 'Επισκοπής. 'Εκεί οί θεράποντες τής 'Ορθοδόξου έκκλησιαστικής μουσικής συντονίζουν τά προγράμματά τους. 'Εκεί συγκεντρώνονται τά μέλη τού 'Επισκοπικού Συμβουλίου. 'Εκεί κάνουν τις συσκέψεις τους οί κυρίες τής Φιλοπτώχου για να άναζωπυρήσουν τόν ιερό ζήλο, πού τις μεταβάλλει σε άγγέλους τού έλέους και τής ευσπλαχνίας μέσα στις κοινότητές τους. 'Εκεί έχουν τó όρμητήριό τους τά μέλη τής «Συντροφιάς τών 'Ορθοδόξων ύποστηρικτών (φροντιστών)» (Fellowship of Orthodox Stewards = F.O.S., πού άκούεται συμβολικώς ως ΦΩΣ), πού άνανεώνουν τó πνεύμα τής «λογίας» τής Καινής Διαθήκης. 'Εκεί τά έλπιδοφόρα μέλη τής «'Ελληνικής 'Ορθοδόξου 'Ενώσεως 'Ενηλίκων Νέων» (Greek Orthodox Young Adult League=GOYAL) συσπειρώνονται και άνανεώνουν τους δεσμούς των με τή Μητέρα 'Εκκλησία και μεταξύ τους και συντονίζουν τις προσπάθειές τους, για να συμπαρίστανται στις ποικίλες δραστηριότητες τής 'Επισκοπής. 'Εκεί κάνουν τις συναντήσεις τους οί 'Ελληνες εκπαιδευτικοί και τά 'Εκπαιδευτικά ή Κατηχητικά Συμβούλια τής 'Επισκοπής, πού διατηρούν άσβεστη τήν κανδήλα τού έλληνορθοδόξου μορφωτικού ιδεώδους. 'Εκεί προετοιμάζονται οί θαυμάσιες Κληρικολαϊκές Συνάξεις τής 'Επισκοπής ή συντονίζονται όλα τά συλλογικά όργανα αύτης. 'Εκεί γίνονται όμιλίες και οργανώνονται διαλέξεις, ποικίλα έπιμορφωτικά φροντιστήρια, κύκλοι μελέτης τής 'Αγίας Γραφής, σεμινάρια προετοιμασίας για τόν γάμο ή για τήν αντιμετώπισι οίκογενειακών προβλημάτων, συνεστιάσεις, διορθόδοξες και διεκκλησιαστικές συναντήσεις και άλλες παρόμοιες έκδηλώσεις, στις όποιες τόν κύριο λόγο έχουν τά στελέχη τού 'Ελληνικού Κολλεγίου και τής 'Ι. Θεολογικής Σχολής τού Τιμίου Σταυρού. 'Εκεί διεξάγεται ή όλη διοικητική εργασία τής 'Επισκοπής και στεγάζεται ή Γραμματεία της, πού έμψυχώνεται από τήν ικανωτάτη Administrative Γραμματέα κ. Σοφία Nibi, ή όποία έχει κάμει σπουδές σε άμερικανικά πανεπιστήμια και είχε χρηματίσει Director of Public Information and Spe-

cial Events στο 'Ελληνικό Κολλέγιο και στη Θεολογική Σχολή τού Τιμίου Σταυρού.



‘Ο έλληνορθόδοξος ι. καθεδρικός ναός «'Εδαγγελισμός» στη Βοστώνη.

'Ενα από τά άραία δημιουργήματα τού Θεοφιλεστάτου κ. Μεθοδίου είναι και ή ίδρυσις τού Οΐκου Φιλοξενίας τής 'Ι. 'Επισκοπής Βοστώνης, ό όποϊος προσφέρει πλήρη φιλοξενία (διανυκτέρευσι και τροφή) σε άσθενείς και στους συνοδούς αύτών, πού έρχονται στην πρωτεύουσα τής Μασσαχουσέτης για ιατρική εξέταση και περίθαλψι και δέν έχουν τή δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τά έξοδα τών ξενοδοχείων.

Τά έλληνορθόδοξα ιδεώδη, από τά όποια έμπνέεται και έμφορεϊται ό Θεοφιλέστατος 'Επίσκοπος Βοστώνης κ. Μεθόδιος έκφράζονται τόσον στην εισαχθεϊσα ύπ' αύτου καθημερινή έκπομπή ραδιοφωνικού σταθμού τής περιοχής ύπό τόν τίτλο «'Η φωνή τής 'Ορθοδοξίας», όσον και στο σεμνό και καλαίσθητο περιοδικό τής 'Ι. 'Επισκοπής, πού γράφεται στην έλληνική και στην άγγλική γλώσσα και έχει τόν ευστοχώτατο τίτλο «'Η ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ» (The Newsletter of the Greek Orthodox Diocese of Boston). Στο πρώτο φύλλο τού περιοδικού αύτου ό Θεοφιλέστατος κ. Μεθόδιος έπεσήμανε χαρακτηριστικώς τά έξής: «'Από σκοπού ώνομάσαμε τήν έκδοσιν αύτην ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, διότι μέσα στο νόημα αύτης περιλαμβάνεται όχι μόνον ό κανόνας τού 'Ορθοδόξου Χριστιανικού μας φρονήματος και βιώματος, αλλά και τó έγγυητικó τής σωτηρίας μας. 'Η ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, διά τήν όρ-

## ΤΟ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ (1923-1987) ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ Σ' ΑΥΤΟ ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ \*

Μετά τόν Β' Παγκόσμιο πόλεμο τὸ Διορθόδοξο ἔργο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας ὑπῆρξε δυσχερέστατο. Ὁ Οἰκουμενικός Θρόνος ἀντεμετώπισε μιὰ πολὺ σοβαρὴ καὶ ὀξυτάτη κρίση στὶς Διορθόδοξες σχέσεις. Ἡ ἐνότης τῆς Ὁρθοδοξίας εἶχε διασπασθῆ. Οἱ πολιτικὲς καθεστωτικὲς ἀλλαγὲς ποὺ ἔγιναν μεταπολεμικὰ στὶς χώρες ποὺ εὑρίσκοντο ὠρισμένες κατὰ τὸπους Ὁρθόδοξες Αὐτοκέφαλες ἢ Αὐτόνομες Ἐκκλησίες ἐξανάγ-

κασαν ἀτυχῶς αὐτὲς σὲ ἀντικανονικὲς ἐνέργειες τοῦ ἀφοροῦσαν τὴν καθεστηκυῖα ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ παράδοση εἰς τὴ διοίκηση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο κάμνοντας χρῆση τοῦ ἱστορικοῦ καὶ κανονικοῦ καὶ ἠθικοῦ του κύρους ἀντέδρασε σ' ὅλες τὶς ἀντικανονικὲς ἐνέργειες τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν καὶ μὲ ἐπίσημα Πατριαρχικὰ Γράμματα ἐκάλεσε ἐπανειλημμένα αὐτὲς νὰ σεβασθοῦν τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ νὰ πειθαρχήσουν στοὺς κανόνες ποὺ διέπουν αὐτὴν.

Τὴν ἀναγκαιότητα διὰ τὴ σύγκληση Πανορθο-

\* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 38 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1 τεύχους.

θόδοξον σκέψιν, ἀποτελεῖ ὅλην τὴν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας κληρονομίαν τῶν ὁσίων καὶ ἱερῶν τῆς Ἁγίας Πίστεως, ποὺ σὰν κρίκοι χρυσῆς ἀλυσίδας δένουν ὅλες τὶς γενεὲς ἀπὸ τὴν Ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ εἶναι ἡ ἄλλη κιβωτὸς μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει διασωθῆ εἰς τὸ ἀκέραιον, ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ χρόνου ἢ ἐννοια, ὁ θεσμὸς καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴν τὴν λέξιν διαλέξαμε ὄχι μόνον ὡς τίτλον τοῦ Δελτίου μας, ἀλλὰ καὶ ὡς σύνθημα διὰ τὴν ζωὴν καὶ δράσιν τῆς Ἐπισκοπῆς μας, ἥτοι τῶν εὐλογημένων Κοινοτήτων τῆς Περιφερείας μας. Τέλος, ἡ λέξις ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, ὑπεθυμίζουσα εἰς ὅλους τὴν θεῖαν αὐτὴν κληρονομίαν, μᾶς ἀναγκάζει συνάμα νὰ ἀναλογισθοῦμε σοβαρὰ καὶ συνετὰ τὴν ὑποχρέωσίν μας ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διότι ὡς ἄξιοι κληρονόμοι ὀφείλομε νὰ γίνουμε καὶ τίμιοι διαχειρισταὶ αὐτῆς».

Ὅπως εἶναι λοιπὸν φανερό, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βοστώνης κ. Μεθόδιος ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν προτροπὴ τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Τὴν παρακαταθήκην φύλαξον» (Α' Τιμ. στ', 20).

\*

Ἀπὸ τὰ λεχθέντα γίνεται φανερό, ὅτι τόσον τὸ Ἑλληνικὸ Κολλέγιο καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μὲ τὸ ὑποδειγματικὸ ἔργο τους καὶ τὴ λαμπρὴ καρποφορία τους, ὅσον καὶ ἡ Ἑλληνορθόδοξη Ἱ. Ἐπισκοπὴ Βοστώνης, ἡ ὁποία, ἐμψυχωμένη

ἀπὸ τὴ δυναμικὴ παρουσία τοῦ ἐκλεκτοῦ Ἐπισκόπου τῆς, σφύζει ἀπὸ παλμὸ ἀνακαινιστικῆς προσπάθειας, ἀποτελοῦν λαμπρὲς φωτεινὲς ἐστῖες ἑλληνορθόδοξου ἀκτινοβολίας, οἱ ὁποῖες δευτερογενῶς φωτίζουν καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ πνευματικὰ κέντρα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὰ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐμψυχώνονται ἀπὸ ἱερεῖς, ποὺ εἶναι ἀπόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ ἔχουν ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασι τῆς ὅλης πνευματικῆς ἀτμοσφαιρας τῆς Ἱ. Ἐπισκοπῆς Βοστώνης. Ὅλα αὐτὰ ἐξηγοῦν γιὰ τὸ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, δείχνει ἰδιαιτέρο ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς ἐλπιδοφόρες αὐτὲς πνευματικὲς ἐστῖες τοῦ Brookline. Τὶς ἐπισκέπτεται μὲ πολλὴ συγκίνησι καὶ χαρὰ, ἀφ' ἐνὸς γιὰ νὰ ἐνισχύη τὰ λαμπρὰ ἑλληνορθόδοξα ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα καὶ ἀφ' ἑτέρου γιὰ νὰ χαίρη καὶ νὰ δοξάζη τὸν Θεό, καθὼς διαπιστώνει, ὅτι ὁ σπόρος, τὸν ὁποῖον ἔσπειρεν, ὅταν ὑπηρετοῦσε ὡς Ἀρχιμανδρίτης-Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς» τῆς Βοστώνης, ἔφερε καρπὸν πολλαπλασίονα. Ἡ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ, τὴν ὁποίαν παρέδωσε, βρῖσκεται, ἀληθῶς, σὲ καλὰ καὶ ἐπιδέξια χέρια, τὰ ὁποῖα, ὅπως εἶδαμε, τὴν προβάλλουν κατὰ τρόπον ἄριστο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

δόξου Προσυνόδου με τη λήξη του Παγκυσμίου πολέμου υπεστήριξε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Μάξιμος ο Ε' εις τις προγραμματικές αυτού δηλώσεις μετά την εκλογή του εις τὸν Οικουμενικὸν Θρόνον, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1946. «Ἐπειδὴ... πλεῖστα ὅσα εἶναι τὰ ἀπασχολοῦντα σήμερον τὴν ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ζητήματα, τὰ ἐπιδεόμενα γενικωτέρως ἐν Πανορθόδοξῳ Συνόδῳ μελέτης καὶ κατευθύνσεως αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ, κατὰ τὰ μεσολαβήσαντα μάλιστα τελευταῖα πολεμικὰ ἔτη, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιτῶν περισσοτέρων ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων ἀποφάσεως τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν προσέλαβεν μορφήν ἄκρως ἐπείγουσαν... κρίνομεν ὅτι ἐπιβάλλεται πλέον ἢ ταχυτέρα πραγμάτωσις τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναντήσεως τῶν Ἀγιοτάτων Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων ἡμῶν ἔσται ἡ διὰ τῶν ἐπιβαλλομένων σχετικῶν ἐπαφῶν προπαρασκευὴ καὶ προλειανσις τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ δημιουργία ὄλων τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι εὐλογοῦντος τοῦ Παναγίου Θεοῦ, θὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸ ποθητὸν τέλεσμα, τὴν σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου»<sup>30</sup>.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ὁ Α', ὁ διαδεχθεὶς τὸν παραιτηθέντα λόγῳ ἀσθενείας, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1948, Μάξιμον τὸν Ε', ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν Πατριαρχικῶν αὐτοῦ εὐθυνῶν καὶ καθηκόντων μετὴν ἐνθρόνισί του στίς 27 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1949 ἔστρεψε ἀμέσως τὴν προσοχὴν καὶ φροντίδα του στίς Διορθόδοξες σχέσεις γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐξομάλυνση καὶ προαγωγὴν των, καὶ τὴν ἐνότητά τῆς Ὀρθοδοξίας.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1951 τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο μετὰ Ἐγκύκλια Πατριαρχικὰ Γράμματα πρὸς τοὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας καὶ τοὺς Προέδρους τῶν Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀνακοινώνει ὅτι τὸ ζωτικωτάτης σημασίας θέμα διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς συγκλήσεως Πανορθόδοξου Προσυνόδου ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολῇ πάντοτε τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον γι' αὐτὸ καὶ μετὰ ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς αὐτοῦ Συνόδου θέτει ἐκ νέου τὸ θέμα αὐτὸ ὑπὸ τὴν κρίσιν των<sup>31</sup>.

Ὅλες οἱ κατὰ τόπους Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες, πλὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας ἔκριναν ὅτι οἱ περιστάσεις δὲν ἦσαν κατάλληλες καὶ ἐζήτησαν τὴν ἀναβολὴν τῆς συγκλήσεως τῆς Προσυνόδου<sup>32</sup>.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο παρὰ τὴν δυσμενεῖς συνθήκας καὶ περιστάσεις πού διεμορφώθησαν στὸ περιβάλλον του καὶ τὴν σκληρὰ δοκιμασίαν πού ἀντεμετώπιζε ἀπὸ τὸ ἔτος 1955 καὶ μετὰ συνέχισε τὴν προσπάθειά του γιὰ τὴν διευθέτησιν τῆς κρίσεως πού δημιουργήθηκε στίς Διορθόδοξες σχέσεις καὶ γιὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐμποδίων πού παρεκώλυον τὴν σύγκλησιν τῆς Πανορθόδοξου Προσυνόδου. Αὐτὴ ἀποτέλοῦσε τὸ ἐπίκεντρο τοῦ ἐνδιαφέροντός του.

30. Ὀρθοδοξία 21, 1946, σελ. 121.

31. Ἐπίσημα Ἐγγράφα, Σύγκλησις Προσυνόδου, Ὀρθοδοξία 26, 1954, σελ. 118-120.

32. Ἐπίσημα Ἐγγράφα, Σύγκλησις Προσυνόδου, Ὀρθοδοξία 27, 1952, σελ. 252-265.

Οἱ ἐπαφὲς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα μετὰ τοὺς Μακαριωτάτους Πατριάρχας Ἀντιοχείας Θεοδόσιον, Ἱεροσολύμων Βενέδικτον, Σερβίας Γερμανόν, Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Θεόκλητον, πού ἐπεσκέφθησαν ἐπισήμως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο, τὸ ἔτος 1959, καὶ ἰδιαιτέρα ἡ συνάντησιν μετὰ τὸν Πατριάρχην τῆς Ρωσσίας Ἀλέξιο, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν πού πραγματοποιήσεν οὗτος εἰς τὸ Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους 1960, τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν Ρώσσοῦ Πατριάρχου, ἀφ' ὅτου ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας ἀνεκηρύχθη σὲ Πατριαρχεῖο πρὸ τεσσάρων αἰώνων, ὠδήγησαν στὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ τὴν Ὀρθόδοξον Αὐτοκέφαλην Ἐκκλησίαν, πού μεταπολεμικὰ προέβησαν σὲ αὐθαίρετες καὶ ἀντικανονικὰ ἐνέργειες, καὶ στὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ καὶ τὴν προπαρασκευὴν γιὰ τὴν σύγκλησιν μιᾶς Πανορθόδοξου Διασκέψεως.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο στίς 4 Μαΐου καὶ στίς 13 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1961 μετὰ Πατριαρχικὰ Ἐγκύκλια Γράμματα ἐξαγγέλλει πρὸς τὴν ἐπὶ μέρος Ὀρθόδοξον Αὐτοκέφαλην Ἐκκλησίαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν σύγκλησιν Πανορθόδοξου Διασκέψεως στὸ νησί τῆς Ρόδου, χωρὶς τῆς ἐκκλησιαστικῆς του δικαιοδοσίας, τὸ Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους 1961, καὶ ἀποστέλλει πρὸς αὐτὴν τὸ πρόγραμμα πού καθήρτισε γιὰ τὴν ἐργασίαν τῆς Διασκέψεως καὶ καθώρισε τὸ σκοπὸν καὶ τὸ χρόνον τῆς διαρκείας της<sup>33</sup>.

Ἡ σύγκλησιν τῆς Πρώτης Πανορθόδοξου Διασκέψεως τὸ ἔτος 1961 ὀφείλεται βεβαίως στὸ ζῶν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν πολλὴν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν προσπάθειαν ὄλων τῶν ἐπὶ μέρος Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἀναμφισβήτητα ὅμως ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ Διορθόδοξου ἔργου καὶ τῶν πρωτοβουλιῶν πού ἀνάλαβε γιὰ τὴν πραγμάτωσίν της τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο μετὰ τὴν ἰδιαίτερην εὐθύναν του, ὡς Πρωτόθρονον Ἐκκλησίας, μέσα στὸ διοικητικὸν σύστημα τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, μετὰ ποδηγῆσιν τὸν Προκαθήμενὸν τοῦ Πατριαρχεῖου Ἀθηναγόρα πού ἔθεσε ὡς μέλημα τῆς Πατριαρχείας του τὴν σύγκλησιν αὐτῆς καὶ ἐπεδόθη μετὰ πολλὴν ἀφοσίωσιν στὸ ἔργο γιὰ τὴν πραγμάτωσίν της<sup>34</sup>. Γι' αὐτὸ καὶ προέβη μέσα σὲ μιὰ δεκαετία (1961-1971) μέχρι τῆς εἰς Κύριον ἐκδημίας του τὸ ἔτος 1972, στὴν σύγκλησιν τριῶν ἀκόμη Πανορθόδοξων Διασκέψεων κατὰ τὰ ἔτη 1963, 1964, 1968, καὶ μιᾶς Διορθόδοξου Ἐπιτροπῆς μελέτης καὶ προπαρασκευῆς τῶν θεμάτων τῆς Μεγάλῃς Συνόδου, τὸ ἔτος 1971<sup>35</sup>, καὶ καθιέρωσε ἔτσι τὸν θεσμὸν τῶν Πανορθόδοξων Διασκέψεων.

33. Ἐξαγγελτήρια Γράμματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὰς Αὐτοκέφαλους Ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας, Ἡ Πρώτη Πανορθόδοξος Διάσκεψις, Κείμενα-Πρακτικά, Ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, 1967, σελ. 8, 18.

34. Ἰδε Βασιλεῖον Ν. Ἀναγνωστοποῦλου, Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ ἐνότης τῆς Ὀρθοδοξίας κατὰ τὸν εἰκοστὸν αἰῶνα, Ἐκκλησία καὶ Θεολογία, Ἐπετηρὴς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλῃς Βρετανίας, Λονδίνο, 1981, τόμ. Β' σελ. 944-949.

35. Ἡ ἐν Ρόδῳ Πανορθόδοξος Σύσκεψις (26 Σεπτεμβρίου-1 Ὀκτωβρίου 1963), Ὀρθοδοξία 38, 1963, σελ. 440-

# ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

*Ἡ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος  
ἐπίσκεψις τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου  
Ἀλεξανδρείας.*

Ἡ ἐπίσημος ἐπίσκεψις τῆς Α. Θ. Μακαριότητος τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Παρθενίου καὶ τῆς συνοδείας Αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, περὶ τῆς ὁποίας ἐπισκέψεως θὰ γραφοῦν τὰ δέοντα εἰς προσεχῆς φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», ἀποτελεῖ σημαντικὸν σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίσκεψις ἔδωκεν ἀφορμὴν ἀφ' ἐνὸς πρὸς καλυτέραν γνῶσιν τῆς προσωπικότητος τοῦ Μακ. Πατριάρχου κ. Παρθενίου, ὅστις διακρίνεται διὰ τὴν σεμνότητα, τὴν ἀπλότητα, τὴν μόρφωσιν, τὸ ζωηρὸν ἱεραποστολικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν λίαν ἐποικοδομητικὴν συμβολὴν του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπιτυχίαν τῆς πανορθόδοξου ἐνότητος καὶ τῶν διεκκλησιαστικῶν ἐν ἀγάπῃ διαλόγων τῆς ἀληθείας, ἀφ' ἑτέρου πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ἀνακαινιστικῶν προσπαθειῶν, αἵτινες γίνονται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας, τρίτον πρὸς ὑπόμνησιν τῶν παλαιῶν δεσμῶν ἀγάπης, οἵτινες συνδέουν τοὺς Ἕλληνας μετὰ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τέταρτον πρὸς ἀναζωπύρωσιν τοῦ πνεύματος τῆς συνεργασίας τούτου μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ καθιέρωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν Πανορθόδοξων Διασκέψεων μὲ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆ συνεργασία ὄλων τῶν κατὰ τόπους Ὀρθόδοξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον καὶ τὸ πῶς σημαντικὸν γεγονός ἕως μὴ μόνον τοῦ αἰῶνός μας, ἀλλὰ καὶ τῶν αἰῶνων πού μᾶς πέρασαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας, καὶ διασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Ὀρθοδοξίας.

(Συνεχίζεται)

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ**

Ὁμότιμος Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης

446. Πρακτικὰ τῆς Γ' ἐν Ρόδῳ Πανορθόδοξου Διασκέψεως, (1-15 Νοεμβρίου 1964), Ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, 1964. Δ' Πανορθόδοξος Διάσκεψις (Σαμπεζύ-Γενεύης, 8-15 Ἰουνίου 1968) Συνοδικὰ 6, Γενεύη 1982. Διορθόδοξος Προπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, (16-28 Ἰουλίου 1971, Σαμπεζύ-Γενεύης), Γενεύη 1973.

*Ὁ τάφος τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα.*

Κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου πρόσφατον ἐπίσημον ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Παρθενίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, διὰν ἐπέδιδεν εἰς τὸν Πατριάρχην τὸ παράσημον τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, ἐν τῇ προσφωνήσει του μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν λυρικῆς εὐγλωττίας ἐτόνισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Δεχθῆτε, Μακαριώτατε, τὴ διάκριση τούτη καὶ μὴ ξεχνᾶτε ὅτι ὁ τάφος τοῦ εἰκονιζομένου σὺν Παράσημο Ἀποστόλου Βαρνάβα δὲν φωτίζεται σήμερον ἀπὸ τὰ κανδήλια καὶ τὰ κεριὰ τῆς εὐλαβείας τῶν πιστῶν, ἀλλὰ βρισκεται βωδὸς καὶ ἔρημος μέσα σὺν πυκνῷ σκοιάδι, πὺν ἐπέφερε σὺν τόπο μας ἡ τουρκικὴ εἰσβολή. Γι' αὐτὸ σὺς προσευχῆς Σας πρὸς τὸν Κύριον μὴ ξεχνᾶτε ν' ἀπευθύνετε μιὰ ἀκόμη προσευχή: νὰ βοηθήσει ὁ Θεὸς νὰ ἐλευθερωθοῦν σύντομα τὰ ὄσια καὶ τὰ ἱερά τοῦ λαοῦ μας, νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ πατρογονικῆς μας ἐστίες, νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ ἀγνοοῦμενοι ἀδελφοί μας».

Τὴν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν πᾶς Ἕλλην θὰ ἠσθάνετο ἀκούων τοὺς λόγους τούτους, ἐξέφρασεν ὁ Μακ. Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας, διὰν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Κύπρου εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἀγώνας σας εἶναι πῶς ἅγιος ἀπὸ τὸν δικό μας. Θὰ τὸν σηκώσετε. Καὶ μεῖς μακάρι ν' ἀξιωθοῦμε νὰ εἴμαστε Κυρηναῖοι. Οἱ Ἕλληνες εἴμαστε ἕνα. Νοιώθουμε τὸν πόνο σας καὶ ἡ προσευχή μας εἶναι μαζί σας».

*«Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι».*

Ἡ ἐκ τοῦ σεισμοῦ καταστροφὴ τῆς Σοβιετικῆς Ἀρμενίας, ἧτις ἔνεκα τῆς «περσετροϊκά» καὶ «γκλάζνοστ» ἐγένετο ἀμέσως γνωστὴ τόσο ἐν τῇ Σοβιετικῇ Ἐνώσει, ὅσον καὶ εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἀποκαλυφθῇ μιὰ ἐλπιδοφόρος ἐκδήλωσις ἀμέσου γενικῆς κινητοποιήσεως πρὸς περίθαλψιν καὶ ἀνακούφισιν τῶν σεισμοπαθῶν.

Ἐν πρώτοις ἔλαμψαν ὁ ἠρωϊσμός καὶ ἡ αὐτοθυσιάζουσα πολλῶν ἐκ τῶν πληγέντων. Ἔστω ὡς παράδειγμα μιὰ ἀνασυρθεῖσα ἐκ τῶν ἐρειπίων μήτηρ 30 ἐτῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐγγράφη: «Κατάρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ σὺν τῇ ζωῇ τὸ (τρὶχρονο) μικρὸ τῆς ταξινόνας το μετὸ ἴδιο τῆς τὸ αἷμα. Εἶχε κόφει

τὰ δάχτυλά της καὶ μὲ τὸ αἷμα, ποὺ ἔτρεχε, τσίτσε τὸ παιδί της, ὅπως δήλωσε ὁ καθηγητὴς Ὁφέλια Ναζαριάν, προϊστάμενος τοῦ Νοσοκομείου Παιδῶν τοῦ Γερεβάν.

Ἐπειτα τὸ δράμα τῶν Ἀρμενίων οὐ μόνον ὥθησε πολλοὺς Σοβιετικοὺς πολίτας εἰς τὸ νὰ προσέλθουν ἐθελοντικῶς πρὸς παροχὴν βοήθειας καὶ ἀρωγῆς εἰς τοὺς δεινῶς πληγέντας, ἀλλὰ καὶ ἐκίνητοποίησε τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας καὶ πολλοὺς λαοὺς τῆς γῆς εἰς τὸ νὰ σπεύσουν πρὸς προσφορὰν εἴτε προσωπικῆς βοήθειας, εἴτε χρημάτων, φαρμάκων, κλινικοεπασημάτων, εἰδῶν ἱματισμοῦ, σχολικῶν εἰδῶν, παιγνιδίων, οἰκιακῶν σκευῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἐφοδίων.

Ὁ συναγερωδὸς αὐτὸς τῆς παγγρισιανικῆς, διεκκλησιαστικῆς καὶ διεθνoῦς ἀλληλεγγύης καὶ ἐκδηλώσεως ἀγάπης καὶ συμμετοχῆς εἰς τὰς δοκιμασίας συνανθρώπων ὑποδηλοῖ τὴν διὰ τῆς μακροαίωνος ἐπιδράσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐκλέπτυνσιν τῆς πανανθρώπινης συνειδήσεως καὶ διάδοσιν τοῦ χριστιανικοῦ ἀνθρωπιστικοῦ ιδεώδους, τὸ ὁποῖον ὠδήγει τὸν Ἀπ. Παῦλον εἰς τὸ νὰ γράφῃ: «Τῆ φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι..., ταῖς χρεῖαις τῶν ἀγίων κοινωροῦντες..., χαιρεῖν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαίωντων» (Ρωμ. ιβ' 12-15) ἢ «Ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας» (Γαλ. σι' 10) ἢ «Τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ;» (Β' Κορ. ια' 29). Χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ ἡ προτροπὴ τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς: «Μιμηθήκεσθε... τῶν κακочουμένων» (Ἑβρ. ιγ' 3).

### Ἡ ἐξ Ἑλλάδος βοήθεια πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους Ἀρμενίους.

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ παρατηρηθῆ, ὅτι εἰς τὴν διεκκλησιαστικὴν καὶ διεθνῆ κίνησιν πρὸς ἐπίσχεσιν τῶν σεισμοπαθῶν Ἀρμενίων πρωτοπορητικὴ ὑπῆρξε ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτις διὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ Μακαριώτατου Προκαθημένου αὐτῆς κ. Σεραφεῖμ καὶ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως πρὸς παροχὴν πλουσίας —εἰς διάφορα εἶδη ἀμέσου ἀνάγκης— βοήθειας εἰς τοὺς ἐν Ἀρμενίᾳ πληγέντας ἀδελφοὺς, μετὰ τῶν ὁποίων οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες συνδέονται διὰ πολλῶν ἱστορικῶν δεσμῶν. Μάλιστα δι' ἀποφάσεως τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ τὸ 25ο)ο τοῦ προῖόντος τοῦ ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ διεξαχθέντος τελευταίου Ἐράνου τῆς Ἀγάπης (ἦτοι ποσὸν 12,5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν) διετέθη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ἀρμενίας διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σεισμοπλήκτων καὶ ἐπεδόθη πρὸς τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην τῶν Ἀρμενίων κ. Βασκίλ

ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Δαδώνης κ. Χρυσοστόμου, ὅστις ἐκπροσωπῶν τὸν Μακαριώτατον ἐπεσκέφθη τοὺς πληγέντας ἀδελφοὺς.

Εἶναι χαρακτηριστικαὶ αἱ πρὸς τὸν Μακαριώτατον διατυπωθεῖσαι εὐχαριστικαὶ τόσον ἐκ μέρους τῶν Ἀρμενίων, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐν Ἀθῆναις Σοβιετικῆς Πρεσβείας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους τῆς Ἀρμενίας. Πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν, ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκινήθησαν δραστηρίως καὶ ἀξιεπαίνως ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτῆ, τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ πολλοὶ ἄλλοι συλλογικοὶ καὶ ἀτομικοὶ παράγοντες, οἵτινες ἀπέστειλαν καὶ συνεχίζουσι νὰ ἀποστέλλουσι πρὸς τοὺς πληγέντας χρηματικὰς ἐνισχύσεις καὶ παντὸς εἶδους ἐφοδία.

### Ἰδρυμα ἀντιμετωπίσεως τοῦ Δημογραφικοῦ προβλήματος.

Εἶναι δεδικοιολογημένοι οἱ ἔπαιροι, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἔθεσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰδρυμα Ἀντιμετωπίσεως τοῦ Δημογραφικοῦ Προβλήματος τῆς χώρας, ὅπερ συνεστήθη μερίμνη διακεκοιμένων ἐπιστημόνων καὶ παραγόντων τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπισήμου ἐκδηλώσεως τοῦ Ἰδρυματος, ὁ τέως Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Γ. Μερτίκας, ὠμίλησε περὶ τοῦ «δημογραφικοῦ ἀδιεξόδου», τοῦθ' ὅπερ ἔχει ἐπισημάνει καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς ὁμιλίαν του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκδήλωσιν, καθ' ἣν ὠμίλησαν καὶ ἄλλοι εἰδικοὶ ἐπιστήμονες, ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς κίνησιν πρὸς πάντων, καὶ ἰδίως τῆς Πολιτείας, πρὸς πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρυματος, διότι, ὡς ἐτόνισε, «μὲ εὐχολόγια δὲν ἀντιμετωπίζεται τὸ Δημογραφικὸ Πρόβλημα, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῶν κρισιμωτέρων καὶ σοβαρωτέρων προβλημάτων τῆς πατρίδος μας. Δι' αὐτό, ὡς προσέθεσε, ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀγκαλιάσῃ μὲ ὅλην τὴν διοργάνησιν τὸ θεάρεστον ἔργον τοῦ Ἰδρυματος καὶ θὰ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς προσπάθειας».

### «Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ἓνα ἐθνικὸ θέμα».

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ μνημονευθῆ, ὅτι ὁ Σεβ. Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος, ἐν συνεντεύξει του πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ἐλεύθερος Τύπος», ἀναφερόμενος εἰς τὸ δημογραφικὸν πρόβλημα, ἐτόνισεν, ἐκτὸς

των άλλων, τὰ ἐξῆς: Ἐκ τῆ μιᾶ μεριά, μὲ μελέτες καὶ σιαιτιστικὰ ἀποδεικνύεται, ὅτι σὲ λίγα χρόνια οἱ περισσότεροὶ Ἕλληνες θὰ εἶναι γέροντες. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, τὸ ἴδιο τὸ κράτος, πὸν βλέπει αὐτὸν τὸν κίνδυνον, νομιμοποιεῖ τὶς ἀμβλώσεις... Ἡ Ἐκκλησία, τουλάχιστον, πιστεύει, πὸς τὸ δημογραφικὸ μας πρόβλημα εἶναι τὸ ὕπ' ἀρ ι θ μ ὸ ν ἔ ν α ἔ θ ν ι κ ὸ θ ἔ μ α. Ἐμεῖς, ὡς Ἐκκλησία, εἴμαστε σαφῶς ἐναντίον τῶν ἀμβλώσεων καὶ θεωροῦμε τὴν ἀφαίρεση τοῦ ἐμβρύου ἔ γ κ λ η μ ω.

Ἀναφερόμενος ἔπειτα ὁ Σεβασμιώτατος εἰς τὸν κίνδυνον, πὸν ἔχουμε μπροστὰ μας, ἀπὸ τὴν πληθυσμιακὴ μας αἰμορραγίαν, ἐπεσήμανε χαρακτηριστικῶς, ὅτι «ἀπὸ 1992 κινδυνεύουμε νὰ γίνουμε σερβιότροι τῶν Ἑυρωπαίων, ἐὰν δὲν ἔχουμε πνευματικὴ καλλιέργεια, ἐργατικότητα, αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐμμονὴ στὶς παραδόσεις μας, πὸν ὁ κυριώτερος ἐκφραστής τους εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Χρειάζεται ὅμως νὰ ἀκούμε τὴν Ἐκκλησία. Γιατί, πὸς θὰ σταθοῦμε ὡς Ἐθνος, κοντὰ σὲ λαοὺς, μὲ τοὺς ὁποίους ἐθνολογικὰ διαφέρουμε καὶ μὲ τοὺς ὁποίους θὰ πρέπει νὰ συνυπάρξουμε; Ὅταν τὸ 2020 ἡ Τουρκία θὰ ἔχει 95.000.000 πληθυσμὸ καὶ ἐμεῖς οὔτε 10.000.000 — ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ περισσότεροὶ θὰ εἶναι γέροι — τί μέλλει γενέσθαι;».

Οἱ προβληματισμοὶ αὐτοὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἀνθίμου καθιστοῦν ἀναγκαίαν τὴν γενικὴν κινητοποίησην, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος εἰς τὴν προηγούμενην παρατήρησιν.

### Ἐξήκοντα πέντε ἔτη προσφορᾶς.

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τῆς 29ης Δεκεμβρίου 1988 ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τὸ Ἀνώτατον αὐτὸ Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς χώρας, ἐβράβευσεν τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», διότι τοῦτο, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπιδοθὲν εἰς αὐτὸ σχετικὸν δίπλωμα, «ἀεὶ τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίζεται, τὴν πίστιν δ' εὐσεβῶς τηρεῖ».

Ὡς ἐιρηνιστὴ ἐν τῇ σχετικῇ Ἐκδόσει τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Μενελάου Παλλαντίου, τὸ βραβεῖον ἐδόθη κατόπιν προτάσεως τῆς τάξεως τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας (μὲ τὴν ἐυκαιρία τῆς συμπλήρωσης 65 χρόνων προσφορᾶς στὸν ἐκκλησιαστικὸν χῶρον. Στὸ περιοδικὸν, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ἀναγκαίας γιὰ τὴν πληροφόρηση ἐκκλησιαστικοῦ περιεχομένου ὕλης του, δημοσιεύονται ἄρθρα πάνω σὲ σπουδαῖα ἐπίκαιρα ζητήματα. Ἐπίσης Εἰρηνικὰ

Γράμματα Ἐκκλησιαστικῶν Ἠγετῶν, ἀπολογητικὰ, φιλοσοφικὰ, ἱστορικὰ, ἠθικοκοινωνικὰ, παιδαγωγικὰ καὶ ἄρθρα ἀναφερόμενα στὴ Χριστιανικὴ Τέχνη. Ἐπίσης ἄρθρα ἀγιογραφικὰ καὶ ἐρμηνευτικὰ τῶν Ἀγίων Γραφῶν, ὡς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκόμη τὸ περιοδικὸν ἀποδίδει μεγάλη βαρῦτητα στὶς εἰδήσεις περὶ τῶν Προχρησθονίων Ἐκκλησιῶν, τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Διαμαρτυρουμένων καὶ ἐντελῶς ἀντικειμενικὰ σχολιάζει τὰ ἐκδοτικὰ ἐπίκαιρα ἐκκλησιαστικὰ, κοινωνικὰ καὶ ἄλλα γεγονότα ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς σκοπιᾶς».

Ἡ τιμητικὴ αὐτὴ ἀναγνώρισις δημιουργεῖ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως οἱ διακονοῦντες ἐν τῷ Περιοδικῷ «Ἐκκλησία» καταβάλλουν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀδιάκοπον ποιοτικὴν βελτίωσιν τοῦ ἐπισημοῦ τούτου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰδίως ὁ ἐπὶ 35 καὶ πλέον ἔτη συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως γράφων τὰς στήλας τῶν Παρατηρήσεων καὶ Σχολίων, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε ἀνέρχονται εἰς μερικὰς χιλιάδας, χαίρει, διότι ταῦτα ἐμνημονεύθησαν ἰδιαίτερος κατὰ τὸν γενόμενον ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν ἔπαινον.

Ε. Δ. Θ.

#### ΔΥΟ ΝΕΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

● Βλασίου Ἰω. Φειδᾶ

Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

#### ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ (1988 - 1988)

(3η ἔκδοσις)

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν ἑορτασμὸ τῆς Χιλιετηρίδος γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμὸ τῶν Ρώσων. Στὰ ἐπτὰ κεφάλαια τοῦ ἔργου (466 σελίδων) ὅλη ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἀπὸ τὴν ἰδρυσὴ της μέχρι σήμερον.

● Πρωτοπρ. Γεωργίου Δ. Μεταλληνοῦ,  
Ἐπικ. Καθηγητοῦ

#### Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ (ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας)

Ἐνα εἰςβλίον πὸν βοηθεῖ τὸν ἀναγνώστη νὰ συνειδητοποιήσει τὴ διακονικὴ, μαρτυρικὴ καὶ ἀγωνιστικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαίτερα στὴν ἐποχὴ μας, πὸν ἡ πνευματικὴ σύγχυσις ἀξάνει ἐπικινδύνα καὶ ἡ Ἀλήθεια γίνεται ὄλο καὶ πὸν δυσδιάκριτη.

Γράφατε: Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα, τηλ. 722.8008.

Βιβλιοπωλεῖο: Δραγατσάνιου 2, Πλατ. Κλαυθμῶνος, τηλ. 322.8637.

# ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

## ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

### 'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

Ο Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος κ.κ. Σεραφείμ κατά τὸ διαρρηῦσαν διάστημα Νοεμβρίου 1988 - 'Ιανουαρίου 1989:

—Π ρ ο ῆ δ ρ ε υ σ ε στίς συνεδριάσεις τῆς 'Ιεράς Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας (15/11), ἡ ὁποία ἐξέλεξε τοὺς νέους Μητροπολίτες Διδυμοτείχου κ. Νικηφόρον, Μυτιλήνης κ. 'Ιάκωβον, Ἄρτης κ. 'Ιγνάτιον καὶ Λήμνου κ. 'Ιερόθεον, καθὼς καὶ στίς τακτικές κάθε μήνα συνεδριάσεις τῆς Διαρκoῦς 'Ιεράς Συνόδου (7 - 9/12/88 καὶ 10 - 13/1/89).

—Π ρ ο ε ξ ἦ ρ χ ε στίς Συνοδικές θείες Λειτουργίες καὶ τὶς Χειροτονίες τῶν νέων Σεβ. Μητροπολιτῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπηύθυνε τὴν κατὰ περίπτωση ἐπιβεβλημένη καὶ ἀρμόζουσα ἀντιφώνηση, διερμηνεύοντας τὴν σημασία τῆς τιμητικῆς ἐπιλογῆς τῆς Σεπτῆς 'Ιεραρχίας πρὸς τὰ πρόσωπά τους (19 - 22/11/88).

—Χ ε ι ρ ο τ ὄ ν η σ ε τοὺς νέους διακόνους π. Βασίλειο Ὑφαντῆ στὸν 'Ι. Ναὸ 'Αγίας Μαύρας 'Ηλιοπούλεως (6/11/88), γιὰ τὸν ἴδιο Ναὸ, ποῦ τὸν εἶχε θεμελιώσει πρὶν διόμισυ χρόνια, τὸν π. Γεώργιο Ἄντζουλάτο στὸν Καθεδρικό 'Ι. Ναὸ γιὰ τὸν 'Ι. Ν. Ἄγ. Νικολάου Ἀχαρνῶν (Χριστούγεννα 1988) καὶ τὸν π. Σιλουανὸ Παπανικολάου ἐπίσης στὸν Καθεδρικό Ναὸ γιὰ τὸν 'Ι. Ν. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Πλάκας (Θεοφάνεια 1989).

—Τ ἔ λ ε σ ε τὴ θ. Λειτουργία στὸν Καθεδρικό 'Ι. Ναὸ, τὴν ἡμέρα τῶν ὀνομαστηρίων του (4/12/88), με συλλειτουργοὺς τοὺς νέους Σεβ. Μητροπολίτες Ἄρτης κ. 'Ιγνάτιο καὶ Λήμνου κ. 'Ιερόθεο, καθὼς καὶ τὶς ἡμέρες τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων.

—Χ ε ι ρ ο θ ἔ τ η σ ε δεκαεννέα νέους Πρωτοπρεσβυτέρους τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς τὴν ἡμέρα τῶν ὀνομαστηρίων του καὶ ἄλλους δύο Πρωτοπρεσβυτέρους στίς 15/12, ἀπὸ τὸν κατάλογο τῶν ἐπιλεγέντων πρὸς τοῦτο Ἐφημερίων τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς.

—Δ ἔ χ θ η κ ε τὶς εὐχὲς τῶν παρεπιδημούντων στὴν Ἀθήνα Σεβάσμιωτάτων καὶ Θεοφιλεστάτων Ἀρχιερέων καὶ λοιπῶν Κληρικῶν, καθὼς καὶ πλῆθους λαοῦ, γιὰ τὰ ὀνομαστήριά του στὴν Αἴθουσα Θρόνου τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς (4/12/88)· ἐκπροσώπους τῆς Ἐπιτροπῆς Συμπαραστάσεως πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους τῆς Ἀρμενίας, οἱ ὁποῖοι τὸν εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν συμπαράσταση τῆς Ἐκκλησίας μας. (15/12/88) καὶ τὸν νέο πρεσβευτὴ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως κ. Σλούσαρ (24/12/88).

—Χ α ι ρ ἔ τ ι σ ε, ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος Ἀντιμετωπίσεως τοῦ Δημογραφικοῦ Προβλήματος, τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Πολιτείας, τῶν Κομμάτων καὶ ἄλλων φορέων, καθὼς καὶ τὰ Μέλη τοῦ Ἰδρύματος στὴν πρώτη ἐπίσημη ἐκδήλωση, ποῦ πραγματοποιήθηκε στὸ Πολεμικὸ Μουσεῖο (7/12/88).

—Π ρ ο ῆ δ ρ ε υ σ ε στίς συσκέψεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ ὡς ἄνω Ἰδρύματος καὶ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., καθὼς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας, ποῦ πραγματοποιήθηκαν στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ στίς 20/12/88.

—Ἐ π ι σ κ ἔ φ θ η κ ε τὸν Πρωθυπουργὸ κ. Ἀνδρέα Παπανδρέου στὸ Καστρί καὶ συζήτησαν, παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Γ. Παπανδρέου καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου κ. Γ. Λιλαίου, τὰ πορίσματα τῆς μεικτῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὸν νέο Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

—Π α ρ α θ ρ ἔ θ η κ ε στὴ μεγάλη ἑορταστικὴ ἐκδήλωση ποῦ διοργάνωσε ἡ Χριστιανικὴ Ἀλληλεγγύη γιὰ τὰ προσφυγόπουλα ἀπὸ τὴν Πολωνία καὶ τὸ Ἰράν, ποῦ φιλοξενεῖ στὸ Κέντρο Ἡμέρας τοῦ Ἁγίου Λουκά, καὶ γιὰ τὰ παιδιά τῶν Κληρικῶν καὶ τῶν λαϊκῶν ποῦ διακονοῦν στίς Ἐνορίες καὶ στίς Ὑπηρεσίες τῆς 'Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς, στὴν Ἐνορία τῆς Ἁγίας Σοφίας Ψυχικοῦ τὸ πρωὶ τῆς 28ης Δεκεμβρίου π.ε., καθὼς καὶ σὲ ἀντίστοιχο ἑορταστικὸ πρόγραμμα γιὰ τὰ παιδιά τοῦ Προγράμματος Παιδικῆς Προστασίας στὸν 'Ι. Ναὸ Ἁγίας Σοφίας Ταύρου στίς 4 'Ιανουαρίου ἐ.ε.

—Ἐ κ ο ψ ε τὴ βασιλόπιττα στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο σὲ σεμνὴ τελετῇ, παρουσία τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς 'Ι. Συνόδου καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, με τὴ συμμετοχὴ τῆς Χορωδίας τοῦ Καθεδρικοῦ 'Ι. Ναοῦ Ἀθηνῶν, καὶ στὴ συνέχεια μετέβη καὶ ἔκοψε τὴ βασιλόπιττα στὸ Μέγαρο τῆς 'Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς, παρουσία τῶν Θεοφ. Βοηθῶν Ἐπισκόπων, τῶν Ἱεροκηρύκων καὶ τῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς 'Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς, κατὰ τὴ διάρκεια ἑορταστικῆς τελετῆς με τὴ συμμετοχὴ τοῦ Παιδικοῦ Βυζαντινοῦ Χοροῦ τῆς 'Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς (30/12/88).

—Π ρ ο ἔ σ τ η στὴν ἐπίσημη Δοξολογία ποῦ τελέσθηκε στὸν Καθεδρικό 'Ι. Ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου γιὰ τὴν πρώτη τοῦ νέου ἔτους, παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ἐνῶ, ἀργότερα, ἐπισκέφθηκε στὸ Προεδρικὸ Μέγαρο τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας μαζί με τοὺς δὲμορους Σεβ. Μητροπολίτες καὶ τοῦ εὐχήθηκαν γιὰ τὸ νέο ἔτος.

—Ἐ ξ ἄ λ λ ο υ, με σεπτὴ εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θήρας κ. Παντελεῆμων χειροτόνησε τὸν πτυχιούχο ΤΕΙ Δημήτριο Κωνσταντέλλο διάκονο στὸν 'Ι. Ναὸ Ἁγίας Μαρίας Ἰλισίων στίς 13/11, καὶ ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Χρυσόστομος τὸν διάκονο π. Σάββα Γεωργιάδη σὲ πρεσβύτερο, κατὰ τὴ θ. Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου (1/1/89), στὸν Καθεδρικό 'Ι. Ναὸ.

—Γ ε ν ι κ ῆ Ἰ ε ρ α τ ι κ ῆ Σ ύ ν α ξ η τῶν Ἐφημερίων τῆς 'Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς πραγματοποιήθηκε στὸν ἴδιο Ἱερό Ναὸ, στίς 28 Νοεμβρίου π.ε., με ὀμιλητὴ τὸν πανοσ. Πρωτοσύγκελλο ἀρχιμ. Δημήτριο Μπεκιάρη, ὁ ὁποῖος ἐπεσήμανε καίρια ποιμαντικά καὶ



διοικητικά προβλήματα, ενημέρωσε για διάφορα φλέγοντα ζητήματα, κάλεσε τους Έφημερίους να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της ποιμαντικής αυτοκριτικής και του σχεδιασμού και ζήτησε από όλους να βοηθήσουν όποσδήποτε στην επίτυχία των στόχων του Ίδρύματος Νεότητας. Στο τέλος της Συνάξεως, διανεμήθηκε δωρεάν από ένα αντίτυπο του ανατύπου «Άξιόν Έστιν. Η Ήγουμένη του Άθωνα, Κυρά των Άθωνων και της Ελλάδος», ως προσφορά της Ί. Αρχιεπισκοπής.

— Σ ύ κ ε ψ η του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Ν.Ι.Α.Α. (Ίδρύματος Νεότητας) και των Ύπευθύνων και των Έπιμελητών των δεκαπέντε Ένοριακών Νεανικών Έστιών (Ε.Ν.Ε.) της Ίεράς Αρχιεπισκοπής πραγματοποιήθηκε στην Αΐθουσα Άγίας Φιλοθέης. Κατ' αυτήν συζήτηθηκε η δεοντολογία της νέας ποιμαντικής προσπάθειας και αναπτύχθηκε το πνεύμα που πρέπει να την διέπει. Τά πορίσματα της συσκέψεως κοινοποιήθηκαν σε όλες τις Ένορίες με έκτενη Έγκύκλιο, για την ενημέρωση των Έφημερίων και των λαϊκών στελεχών του νεανικού έργου.

\* \* \*

Ίερά Μονή Άσωμάτων - Πετράκη.

Την παραμονή των Θεοφανείων, στο κατάμεστο από νέο κυρίως κόσμο Καθολικό της Ίεράς Μονής Άσωμάτων - Πετράκη, έγινε η Κουρά σε Μοναχό του Θεολόγου Άντωνίου Παπανικολάου. Στο νέο Μοναχό δόθηκε το όνομα του όσιου και θεοφόρου Πατρός ημών Σιλουανού του Άθωνίτου, που, μόλις πέρσει, αναγράφηκε στο έπίσημο έορτολόγιο της Έκκλησίας με Πατριαρχική και Συνοδική Άπόφαση του Σειπτού Οίκουμεικού Πατριαρχείου. Τη Κουρά τέλεσε ό παν. Καθηγούμενος άρχιμ. Δημήτριος Μπεκιάρης, ό όποιος και προσφώνησε κατάλληλα τόν νεοκαρέντα, τονίζοντας το χρέος της διακονίας των ανθρώπων, αλλά και του προσωπικού άγώνα για την κάθαρση και τόν άγιασμό. Προηγήθηκε η Άκολουθία του Μεγάλου Άποδείπνου με τη Λιτή και τά Άπόστιχα της Έορτής των Θεοφανείων, ενώ μετά τά τέλος της Μοναχικής Κουράς προσφέρθηκε από την Ί. Μονή το παραδοσιακό κέρασμα - εύλογία πρός τους προσκυνητές. Άξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των προσκυνητών ήταν και πολυάριθμη ομάδα μαθητών από το Λύκειο Άλιάρτου, όπου ύπηρετούσε ως θεολόγος την προηγούμενη εκπαιδευτική χρονιά ό π. Σιλουανός.

Ό π. Σιλουανός είναι πνευματικό παιδί του π. Φιλοθέου Φάρου και πρόκειται να διακονήσει στο έργο του Ίδρύματος Νεότητας της Ίεράς Αρχιεπισκοπής Άθωνών, παράλληλα με τη διακονία του Άναλογίου της Ί. Μονής στις καθημερινές Άκολουθίες.

#### Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Με τη συμμετοχή 800 νέων, που είναι ένταγμένοι στη Χριστιανική Νεολαία Δημητριάδος και ανήκουν στα 125 Παραρτήματά της (διεσπαρμένα στις ένορίες), συνεκλήθη στο Βόλο στις 10 Δεκεμβρίου το

Δ' Συνέδριο της Χ.ΝΕ.Δ. Οί σύνεδροι εκπροσωπούσαν 4.000 περίπου συναδέλφους των μαθητές Λυκείων και Γυμνασίων της περιοχής μας. Το επίκαιρο θέμα του Συνεδρίου ήταν: «Οί νέοι και η Εύρώπη του 1992» και το εισηγήθηκε ό καθηγ. του Πανεπιστημίου Άθωνων πρωτ. π. Γ. Μεταλληνός, ενώ εισαγωγική όμιλία έκανε ό Σεβ. Μητροπολίτης μας. Το Συνέδριο άρχισε με Θ. Λειτουργία, στη διάρκεια της οποίας μίλησε ό άρχιμ. Θεόκλητος Κουμαριανός, Πρωτοσύγκελλος. Οί εργασίες του Συνεδρίου διεξήχθησαν με ύποδειγματική τάξη μέσα στον εύρύχωρο ί. ναό της Άναλήψεως που ήταν κατάλληλα διαρρυθμισμένος. Μετά την προσευχή, μαθητική χορωδία έψαλε επίκαιρους ύμνους, ενώ χαιρετισμούς άπήυθυναν εκ μέρους των μαθητών ό Ί. Κικής της Θ' Λυκείου, ό κ. Νικ. Ζέρβης, Έκπαιδευτικός Σύμβουλος, ό κ. Κ. Σουλιώτης, Σχολάρχης του Έκκλ. Λυκείου, ό κ. Μιλτ. Γιαλίδης, Πρόεδρος της Ένωσης Χριστ. Έπιστημόνων, ό κ. Μαργ. Δουμουσιάρης, της Ένώσεως Γονέων και ό κ. Νικ. Ψαρουδάκης, βουλευτής. Τις εργασίες παρηκολούθησαν ιερείς και πνευμ. Σύμβουλοι, γονείς, εκπαιδευτικοί, φοιτητές και εκπρόσωποι των τοπικών άρχων.

Στην ανάλυσή του ό εισηγητής περιέγραψε τη νέα πραγματικότητα της ένωμένης Εύρώπης και τους άπειλητικούς στόχους της, που θέτουν σε διακινδύνευση τά στοιχεία της έθνικής και παραδοσιακής μας ταυτότητας, έπ' όφελεία του νέου εύρωπαϊού ανθρώπου, που προβάλλεται σαν το ιδανικό πρότυπο που πρέπει να έπιβληθί. Στην τάση αυτή η άπάντησή μας πρέπει να είναι η προσήλωσή μας στην έλληνορθόδοξη παράδοσή μας, τά στοιχεία της οποίας διαθέτουν ζωτικότητα και πλαστικότητα. Έκάλεσε δε τους νέους να αναλογισθούν τους κινδύνους που συνιστά η άθασάνιστη και άκριτη άποδοχή ξένων προτύπων ζωής, που οδηγούν στη συρρίκνωση των έλληνορθόδοξων δεδομένων της ζωής μας.

Έπακολούθησε ένδιαφέρων διάλογος με τους συνέδρους, που είχαν την εύκαιρία να άπευθύνουν έρωτήσεις, να διατυπώσουν άπόψεις και να ζητήσουν διευκρινίσεις από τόν εισηγητή. Στο τέλος τά συμπεράσματα έξήγαγεν ό Σεβ. Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος που ήταν και Πρόεδρος του Συνεδρίου.

(Έκ της Ί. Μητροπόλεως)

#### ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ίερά Αρχιεπισκοπή Β. και Ν. Άμερικής

Η Α.Θ.Π. ό Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Δημήτριος διά Γράμματος πρός τόν Σεβ. Αρχιεπίσκοπον Β. και Ν. Άμερικής κ. Άάκωβον γνωρίζει εις αυτόν ότι άπαντα τά ύποβληθέντα εις τό Πατριαρχείον κείμενα των άποφάσεων της ΚΘ' Κληρικολαϊκής Συνελεύσεως ένεκρίθησαν έν συγχαρητηρίαις και εύρεσκεία πολλή, συνοδικώς. Ώσαύτως ό Παναγιώτατος εύχεται, όπως «τά έκκλησιαστικά και άλλα της Ίεράς Αρχιεπισκοπής πράγματα θαινώνσιν όλονέν έπί τά κρείττω, πρός χαράν και καύχημα της Μητρος Έκκλησίας».

— Πρόεδρος του νέου 21μελούς Αρχιεπισκοπικού



Συμβουλίου Παιδείας εξέλεγε η Ιατρός κ. Σταυρούλα Άγγελάκου - Γαθριήλ.

—Άπεχώρησε τής ενεργού υπηρεσίας ο Διευθυντής Έλληνικής Παιδείας τής Ί. Άρχιεπισκοπής κ. Έμμανουήλ Χατζηεμμανουήλ, ο οποίος εξακολουθεί όμως να προσφέρει υπηρεσίας μέχρι τής έξευρέσεως του αντικαταστάτου του. Τόσον ο Σεβ. Άρχιεπίσκοπος κ. Ίάκωβος, όσον και τὰ μέλη του Συμβουλίου Παιδείας εξέφρασαν τήν λύπην των δια τήν αποχώρησιν του κ. Χατζηεμμανουήλ, ο οποίος διέθεσε τὸ μεγαλύτερον μέρος τής εκπαιδευτικῆς του σταδιοδρομίας εἰς τήν υπηρεσίαν τής Ί. Άρχιεπισκοπής.

#### Ίερά Μητρόπολις Γαλλίας

Ο νέος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Ίερεμίας συνεχίζοντας τήν υπό του Γέροντος πρώην Γαλλίας κ. Μελετίου παράδοσιν, συνάδευσε δμοῦ μετά του βοηθοῦ Ίπισκόπου Ναζιανζοῦ κ. Στεφάνου 200 περίπου Έλληνόπουλα ἀπό ὅλην τήν Γαλλίαν εἰς τὰς Κατασκηνώσεις τοῦ Ἁγίου Ἄνδρέου Ἀττικῆς, κατὰ τὸ παρελθόν θέρος.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης παρέμεινε ἕνα περίπου μήνα, όσον και ἡ διάρκεια τῶν διακοπῶν τῶν παιδιῶν, προκειμένου νὰ ἔχη τὸν ἔλεγχον τῶν προβλημάτων πού τυχόν θὰ προέκυπτον εἰς τὰ παιδιά. Κατὰ τήν διάρκειαν τῶν κατασκηνώσεων ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ίερεμίας εἶχε τήν εὐκαιρίαν νὰ συναντηθῆ με κυβερνητικούς παράγοντας δια θέματα τής Ὁμογενείας τής Γαλλίας.

(Έκ τής Ί. Μητροπόλεως)

#### Ίερά Ἀρχιεπισκοπή Φινλανδίας

Εἰς ἡλικίαν 74 ἔτῶν ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ο Ἀρχιεπίσκοπος πρώην Καρελίας κ. Παῦλος (1914-1988), όστις συνεβάλετο τὰ μέγιστα εἰς τήν ανάπτυξιν τής Ὁρθόδοξου Ἀρχιεπισκοπῆς Φινλανδίας, ἥτις σήμερον ἀνθεῖ ὑπὸ τήν ἡγεσίαν τοῦ ἀξίου διαδόχου του Σεβ. κ. Ίωάννου, ο οποίος διακρίνεται δια τὰ πολλά χαρίσματα του και ἐπὶ πλέον δια τήν λιπαρὰν θεολογικὴν μόρφωσίν του και δια τήν λαμπρὰν παρουσίαν του εἰς τὰς διορθόδοξους και διεκκλησιαστικὰς σχέσεις.

—Νέα Ὁρθόδοξος Θεολογικὴ Σχολὴ ἐνεκαινιάσθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τής πόλεως JOENSUU, προσηρητημένη εἰς τήν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν αὐτοῦ. Κοσμήτωρ τής νέας Σχολῆς ὠρίσθη ο πατήρ HEIKKI MAKKONEN.

#### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Εἰς τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων και τοῦ Νέου Ἔτους 1989 Μήνυμα «πρὸς τὰ πνευματικὰ τέκνα τής Σερβικῆς Ἐκκλησίας», ο Πατριάρχης Γερμανός μετά τής 27μελοῦς Ίεραρχίας τής Ὁρθόδοξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας τονίζει μεταξύ τῶν ἄλλων και τὰ ἑξῆς:

«Μεθυσμένοι ἀπὸ τὰ νέα ἐπιτεύγματα και τὰ γε-

γονότα, πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μας ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸν και ἀπὸ «τὸν Σέρβον Μωϋσῆν», τὸν Ἁγίον Σάββα. Καὶ ὡς ἄλλοτε οἱ Ἰσραηλίται, πολλοὶ περιεπλανήθησαν. Ἐγκατέλειψαν τὰς θαθείας πηγὰς τοῦ ζῶντος ὕδατος τής ἱστορίας των και τοῦ ἔθνικοῦ των εἶναι και ἠκολούθησαν ξένας παρόδους, ξένα σταυροδρόμια και ξένας μολυσμένας πηγὰς ζωῆς, νὰ κορέσουν τήν δίψαν των εἰς μολυσμένα ὕδατα. Ταῦτα ἀποτελοῦν και τὰ σπουδαιότερα αἷτια τῶν πολλῶν και θαρῶν δεινοπαθημάτων μας. Μεταξὺ αὐτῶν δύο τυγχάνουν ἐξαιρετικῶς θαρέα. Ἡ Ἐκκλησία μας ὀφείλει ἐξ εὐθύνης τής ἀποστολῆς τής νὰ τὰ ὑπενθυμίξη και τονίξη συνεχῶς, ἰδίως δὲ σήμερον κατὰ τήν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ ὅτι ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος εἰς τὸν λαόν μας μειώνεται ἡ τεκνογονία. Εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν περιοχῶν μας ὅλονεν και περισσότερον αὐξάνονται οἱ θάνατοι, και ὅλονεν και περισσότερον μειώνονται οἱ ἀριθμοὶ τῶν νεογνῶν. Πολλὰ στοιχεῖα μὰς πληροφοροῦν ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων μας δὲν ἔχουν συνειδησιν τής διαπραττομένης ἀμαρτίας, ἐναντιούμενοι πρὸς τὸν θεῖον νόμον, ο οποίος λέγει: «Αὐξάνεσθε και πληθύνεσθε, και πληρώσατε τήν γῆν, και κατακυριεύσατε αὐτῆς». Ἰδιαιτέρως εἶναι μέγα τὸ κακὸν ὅταν οἱ ἀνθρωποὶ μας δὲν συνειδητοποιοῦν ὅτι ἡ τεχνητὴ διακοπὴ τής ἐγκυμοσύνης εἶναι θαρὺ ἀμάρτημα και παιδοκτονία.

Ἡ δευτέρα μεγάλη κακοδαιμονία μας εἶναι ὅτι εὐρέθημεν σήμερον λογοδοτοῦντες ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ και τής ἱστορίας δια τὰ συμβάντα εἰς τὸ Κοσσυφοπέδιον και τήν Μετοχίαν. Ὁφείλομεν νὰ λογοδοτήσωμεν ἐνώπιον τοῦ Ἁγίου Σάββα, τοῦ Ἁγίου Βασιλέως Λαζάρου και ἐνώπιον τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν Ἁγίων, τῶν Μαρτύρων, τῶν ἡρώων τής ἱστορικῆς ἐποχῆς τής μάχης τοῦ Κοσσυφοπεδίου και τής μετέπειτα ἐποχῆς, μέχρι και τῶν ἡμερῶν μας. Ὡσαύτως λογοδοτοῦμεν και ἐνώπιον τῶς ἀδελφῶν μας οἱ ὅποιοι ὑφίστανται σήμερον τὰ πάνδεινα εἰς τὸ Κοσσυφοπέδιον και τήν Μετοχίαν, διώξεις, ἐγκλήματα πρωτοφανοῦς θηριωδίας, πού σημειοῦνται δια πρώτην φοράν μετά τήν ὑπὸ τοὺς Τούρκους δουλείαν.

Τήν λογοδοσίαν αὐτὴν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν διότι τὸ Κοσσυφοπέδιον και ἡ Μετοχία εἶναι τὸ κοινόν μας λίκνον και ἡ κοιτίς, πού κλητεύουν τήν συνειδησιν ὅλων μας...

Εἶθε αἱ καρδίαί μας νὰ εἶναι λίκνα και νοσὶ τοῦ ζῶντος Θεοῦ, φάτιν εἰς τήν ὁποίαν γεννᾶται ὁ Οὐράνιος Θεόπαις λίκνα τῶν νέων γεννήσεών μας, τής ἀναγεννήσεως και τής μεταμορφώσεως.

Κατὰ πρῶτον ἄς καθαρίσωμεν τὰς ψυχὰς και τὰς καρδίας μας ἀπὸ πάσης ἀδικίας και ἀναληθείας, τής ὑπερηφανείας και τοῦ ἐγωῖσμοῦ, τοῦ φόβου και τοῦ μίσους, τής διχονοίας και τῶν χωρισμῶν.

Ἐκ τῶν μαύρων νεφῶν τῶν χρόνων μας θὰ λάμψη ὁ Ἥλιος τής Δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Κύριος. Θὰ φωτίση δια τοῦ φωτὸς τῶν Χριστουγέννων τοὺς σερβικοὺς ὅλους και τοὺς γάμους, τὰς οἰκογενείας και τὰ τέκνα, ὅπουδῆποτε και ἀν εὐρίσκωνται και διαβιοῦν,

εις την πατρίδα ή εις τὰς χώρας μεταναστεύσεως».

—Τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1988 ὁ Πατριάρχης Γερμανὸς μετὰ τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν Ἐπισκόπων Ζίτσης Στεφάνου, Σουμαδίας Σάθθα, Σρέμ Βασιλείου καὶ Βράνιε Σάθθα, ἐπισκέφθη τὴν ἐν Βελιγραδίῳ Σερβικὴν Ἀκαδημίαν Ἐπιστημῶν καὶ Τεχνῶν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς Ντοῦσαν Κάναζιρ, παρουσίᾳ τῶν μελῶν τοῦ Προεδρείου τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὐτῆς Ἀκαδημαϊκοῦ Ντέγιαν Μεντάκοβιτς, τῶν Γραμματέων τοῦ Τμήματος τῶν Ἱστορικῶν ἐπιστημῶν Ἀκαδημαϊκοῦ Ράντοθαν Σάμαρτζιτς καὶ τοῦ Τμήματος τῶν Εἰκαστικῶν τεχνῶν καὶ τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημαϊκοῦ Στανόγιο Ράγιατσιτς καὶ τῶν Ἀναπληρωτῶν Γραμματέων τοῦ Τμήματος τῶν Φυσικομαθηματικῶν Ἐπιστημῶν Ἀκαδημαϊκοῦ Νικόλα Πάντιτς καὶ τοῦ Τμήματος Γλώσσης καὶ Λογοτεχνίας Μίλκα Ἰλιτς.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συνομιλίας ἐξητάσθησαν, κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἡμερησίου τύπου τοῦ Βελιγραδίου καὶ τῶν τηλεοπτικῶν μέσων, «ζητήματα σχετικὰ μὲ τὸν ἑορτασμὸν κατὰ τὸ 1989 τῆς 600ετηρίδος τῆς μάχης τοῦ Κοσσουφοπεδίου, τὸ ζήτημα τῆς εὐνοϊκῆς ἐπιλύσεως τῆς περαιτέρω διατηρήσεως τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ ἐν Καρλοβίκῳ Μέγαρον τοῦ Πατριαρχείου, τὸ ζήτημα τῆς ἱκανοποιητικῆς ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος τῆς ἀνεγέρσεως ὑδροηλεκτρικοῦ φράγματος εἰς τὸν ποταμὸν Στουενίτσα, πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Στουενίτσης, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπειλοῦνται τὰ θεμέλια καὶ αἱ τοιχογραφίαι τῆς γνωστῆς ἱστορικῆς Μονῆς. Ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τῆς ἀμοιβαίας περαιτέρω συνεργασίας διὰ τὴν προστασίαν τῶν πολιτιστικῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἱστορικῶν μνημείων τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ».

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως ὁ Πατριάρχης Γερμανὸς ἀπένευεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας Ντοῦσαν Κάναζιρ τὸ ἀνώτατον παράσημον τῆς Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας — τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Σάθθα Α΄ τάξεως.

#### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Νέος Μητροπολίτης Νέας Ὑόρκης (τῶν βουλγαρικῶν παροικιῶν Ἀμερικῆς) ἐξελέγη ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας ὁ πρό τιнос ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κρουπνίκου κ. Γελάσιος. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Γελάσιος ἔχει ὑπηρετήσει ἕως τώρα σὲ διάφορες θέσεις στὴ Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία, ἦταν ἡγούμενος τῶν σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν Ρίλας καὶ Τροϊάν διαδοχικῶς καὶ ἐπὶ 6 ἔτη ἐκτελοῦσε χρέη ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου. Ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία φροντίζει γιὰ τὰ κτήματα τῆς Ἱ. Μονῆς Ζωγράφου Ἁγίου Ὁρους στὴ Βουλγαρία, ὁ Σεβασμιώτατος Γελάσιος ἔχει ἐπισκεφθεῖ ἐπανειλημμένως τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος, τυγχάνει δὲ γνωστὸς στοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους καὶ σὲ πολλὰς μόνες στὴν Ἑλλάδα.

—Πρόσφατα στὴ Σόφια πραγματοποιήθηκε συνάντηση ἐκπροσώπων τοῦ «Συνδέσμου» (ὀργανώσεως ὀρθοδόξου νεολαίας ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον) καὶ τοῦ Ε.Υ.

Σ.Ε. (Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου Νέων Εὐρώπης) στὰ πλαίσια συνεργασίας τῶν δύο ὀργανώσεων. Ἡ συνάντηση διοργανώθηκε ἀπὸ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ Σόφιας καὶ ἡ φιλοξενία προσφέρθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν Βουλγαρίας. Οἱ νέοι χριστιανικοὶ ἐκπρόσωποι, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ἦταν καὶ φοιτητὲς θεολογίας ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη, συζήτησαν γύρω ἀπὸ τὸ θέμα τῆς θείας δημιουργίας καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἀνθρώπου στὴ διαφύλαξι αὐτῆς.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ἐξελέξε καὶ χειροτόνησε τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριλλον, ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου, σὲ ἐπίσκοπο Στοβίου καὶ τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Ἰγνότιον, ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Τροϊάν σὲ ἐπίσκοπο Ζνεπόλεως.

Ὁ Θεοφιλέστατος κ. Κύριλλος εἶναι 35 ἐτῶν καὶ ἔχει σπουδάσει Θεολογία στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ὑστερα ἔκανε μεταπτυχιακὰς σπουδὰς καὶ ὑπεράσπισε διατριβὴν στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Μόσχας (στὸ Ζαγόρσκ) καὶ γιὰ 4 χρόνια ἦταν ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου Βουλγαρίας παρὰ τῷ Πατριαρχεῖῳ Μόσχας. Στὴ Βουλγαρία ἔχει ὑπηρετήσει ὡς πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σλίβεν καὶ ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Τροϊάν. Μαζὶ μὲ τὴν ἀρχιεπίσκοποιαν στὸν Θεοφιλέστατον Στοβίου Κύριλλον ἀνατέθηκε καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ προϊσταμένου τοῦ πατριαρχικοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέβσκυ. Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ζνεπόλεως κ. Ἰγνάτιος εἶναι 49 ἐτῶν. Σπουδάσει θεολογία στὴ Σόφια καὶ μετεκπαιδεύθηκε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Μόσχας. Μετὰ συνέχισε τὶς σπουδὰς του στὴ Δ. Γερμανία καὶ ὑπηρετήσας στὶς βουλγαρικὰς παροικίας τῶν Η.Π.Α. Ἐπιστρέψας στὴ Βουλγαρία, ὁ κ. Ἰγνάτιος διετέλεσε πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως καὶ ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μ. τοῦ Τροϊάν. Μετὰ τὴν σὲ ἐπίσκοπο χειροτονία του Ἱ. Συνόδου διώρισεν τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ζνεπόλεως σχολάρχην τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Σόφιας.

—Ἡ Ἐκκλησία Βουλγαρίας ἐόρτασε πανηγυρικὰ τὰ 100 χρόνια πρὸ τὸ θάνατον τοῦ διακεκριμένου Βουλγαροῦ ἱεράρχου Ἀνθίμου, Μητροπολίτου Βιδινίου καὶ πρώην ἐξάρχου Βουλγαρίας. Στοὺς ἑορτασμοὺς, πού ἔγιναν στὸ Βιδίνι, παρέστησαν ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης Βουλγαρίας κ. Μάξιμος καὶ ὅλη ἡ Ἱεραρχία τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ὁ Πατριάρχης Μάξιμος πραγματοποιήσας καὶ τὴν καθιερωμένην πατριαρχικὴν ἐπίσκεψιν σὲ ἐπαρχίαν νεοεκλεγέντων μητροπολιτῶν (ὁ νέος Μητροπολίτης Βιδινίου κ. Δομητιανὸς ἐξελέγη τὸ 1987).

—Προσφάτως ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ πολὺς Μητροπολίτης Βάρνης Ἰωσήφ σὲ ἡλικία 90 ἐτῶν. Ὁ ἀείμνηστος ἐποίμανε τὴν μητρόπολιν Βάρνης ἐπὶ 51 ἔτη, ἐνῶ ὁ προκάτοχος του Συμεὼν ὑπηρετήσας στὴν ἴδιαν ἔδραν ἐπὶ 65 ὀλόκληρα ἔτη. Γιὰ τὴν ἀνάδειξιν νέου Μητροπολίτου οἱ ἐκλογὲς ἀπὸ τὴν κληρικολαϊκὴν συναξὴν τῶν ἐκλεκτῶν τῆς ἐπαρχίας θὰ γίνουσι τὸν Φεβρουάριον 1989. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἱερά Σύνοδος, σύμφωνα μὲ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἐπικυρώσει τὴν ἐκλογὴν.

—Κατά την επίσημη επίσκεψή του στη Βουλγαρία, τόν Νοέμβριο του 1988, ο Πρόεδρος της Δυτικής Γερμανίας Ρίχαρντ φον Βάιτσοζάικερ επισκέφθηκε και τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Βουλγαρίας κ. Μάξιμο. Τόν κ. Πρόεδρο συνόδευαν και άλλοι επίσημοι, μεταξύ των οποίων ήταν και εκκλησιαστικοί αξιωματούχοι της χώρας του. Ο Πατριάρχης ενημέρωσε τόν κ. Πρόεδρο για τη ζωή και τις δραστηριότητες της Βουλγαρικής Έκκλησίας. Ο δυτικογερμανός Πρόεδρος, ο οποίος ως γνωστόν ήταν ενεργό μέλος της Εύαγγελικής Έκκλησίας της Γερμανίας και στο παρελθόν είχε αναπτύξει αξιόλογη ποιμαντική και οικουμενική δράση, ζήτησε ζωηρό ενδιαφέρον για την κατάσταση της Ορθόδοξης Έκκλησίας και τών άλλων Όμολογιών στη Βουλγαρία. Ξέφρασε την έλπίδα ότι το νέο πολιτικό και κοινωνικό κλίμα, που επικρατεί τώρα στη χώρα αυτή, θα ευνοήσει και τη ζωή τών χριστιανών. Σημειώσαν ότι ο κ. Βάιτσοζάικερ είχε επισκεφθεί τη Βουλγαρία και το 1971 ως μέλος εκκλησιαστικής οικουμενιστικής αποστολής, λίγο χρόνο μετά από την έκλογή του κ. Μαξίμου ως Πατριάρχου Βουλγαρίας.

Ίθάν Διμιτρώβ.

#### ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Είς διάφορα τμήματα της Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας έωρτάσθη ή συμπλήρωσις 25 έτων άφ' ότου υπό της Β' έν Βατικανώ Συνόδου έψηφίσθη το «Σύνταγμα περί θείας λατρείας» (CONSTITUTIO DE SACRA LITURGIA), όπερ έπέφερε πολλές μεταρρυθμίσεις, γενομένας, έκτός τών άλλων, και υπό την έπίδρασιν του πνεύματος της Άνατολικής Ορθόδοξου Λατρείας.

—Ο Πρόεδρος της Έπιτροπής του Βατικανού διά τά ζητήματα της πίστεως διακεκριμένος θεολόγος και καρδινάλιος JOSEPH RATZINGER άνεκηρύχθη Έπίτιμος Διδάκτωρ του έν LUBLIN ρωμαιοκαθολικού πανεπιστημίου.

—Η ήλικίας 48 έτων κ. RITA WASCHBUESCH είναι ή πρώτη γυνή, ήτις έξελέγη Πρόεδρος της Κεντρικής Έπιτροπής τών έν Γερμανία (Ρωμαιο)Καθολικών.

—Ο Πρόεδρος της Λαοκρατικής Δημοκρατίας της (Άνατολικής) Γερμανίας ERICH HONECKER διά τηλεγραφήματός του έξεφρασε τās εϋχαριστίας του πρός τόν Πάπαν Ίωάννην Παύλον τόν Β' διά τās ύπερ της εϊρήνης του κόσμου προσπαθείας του.

—Τόν Πρόεδρον της «Έκδοτικής Άθηνών» κ. Γεώργιον Χριστόπουλον έδέχθη εις άκρόασιν ο Πάπας Ίωάννης Παύλος Β'. Ο κ. Χριστόπουλος παρέδωκεν εις τόν Πάπαν την θαυμασίαν καλλιτεχνικήν έκδοσιν «Οί θησαυροί της Ί. Μονής Πάτμου» ως δώρον έκ μέρους της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Δημητρίου μετ' ειδικής άφιερώσεως.

#### ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τό υπό της Μονίμου Άντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου παρά τώ Παγκοσμίω Συμβουλίω Έκκλησιών εκδιδόμενον Δελτίον Οικουμενικής Έπικαιρότητας «Ένημέρωσις» πληροφορεί, ότι «δημοσιεύθηκε και κυκλοφορήθηκε από την Έπιτροπή Διεκ-

κλησιαστικής Βοηθείας του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών ο Κατάλογος Προγραμμάτων για τó έτος 1989. Τά προγράμματα αυτά ύποβλήθησαν στην άρμόδια ύπηρεσία του Π.Σ.Ε. από διάφορες Έκκλησίες και εκκλησιαστικά Ίδρύματα, στα πλαίσια του διαχριστιανικού προγράμματος άλληλεγγύης και άμοιβαίας διακονίας τών Έκκλησιών, που συνεργάζονται μέσα στούς κόλπους της Οικουμενικής Κινήσεως. Όπως κάθε χρόνο, στόν κατάλογο αυτό δημοσιεύονται και αξιόλογα θεολογικά, ποιμαντικά και κοινωνικής φύσεως προγράμματα πολλών Ορθοδόξων Έκκλησιών. Μεταξύ αυτών αναφέρονται ένδεικτικά τά έξης: Πρόγραμμα διακονίας της Ί. Μητροπόλεως Έρμουπόλεως - Πατριαρχείου Άλεξανδρείας (\$ 15.000), πρόγραμμα κατηχητικών σχολείων του Ορθοδόξου Μορφωτικού Συλλόγου στην Ίορδανία (\$ 37.500), πρόγραμμα ένισχύσεως μαθητών και μαθητριών άπόρων οικογενειών της Ί. Μητροπόλεως Όρους Λιβάνου (\$ 23.000), μορφωτικό κέντρο Ί. Μητροπόλεως Έπιφανείας - Πατριαρχείου Άντιοχείας (\$ 20.000), μέριμνα ύπερ τών μεταναστών έργατων της Σερβικής Έκκλησίας στην Αύστρια (\$ 15.000), Θεολογική Σχολή Βελιγραδίου (\$ 150.000), τυπογραφείο του Πατριαρχείου Σερβίας (\$ 35.000), ένίσχυση σέρβων Ιερέων στην Ούγγαρία (\$ 10.000), Θεολογική Σχολή Βουκουρεστίου (\$ 150.000), ένίσχυση ρουμανικών ένοριών στην Δυτ. Εύρώπη (\$ 15.000), τυπογραφείο της Άποστολικής Διακονίας της Έκκλησίας της Έλλάδος (\$ 75.000), Κέντρο παλιννοσούντων μεταναστών της Έκκλησίας της Έλλάδος (\$ 100.000), γηροκομείο Ί. Μητροπόλεως Κερκύρας (\$ 24.500), κηροπλαστείο Ί. Μητροπόλεως Άλεξανδρουπόλεως (\$ 28.000), παιδικές κατασκηνώσεις Ί. Μητροπόλεως Νικαίας (\$ 33.600), ένίσχυση όρθοδόξων πολωνών Ιερέων στην Δυτική Γερμανία (\$ 5.000), Θεολογικό Ίνστιτούτο του Αγίου Σεργίου - Παρίσι (\$ 37.000), ένίσχυση φιλανθρωπικών όρθοδόξων ένοριών στην Σουηδία (\$ 30.000).

Σύμφωνα με τó σύστημα που ισχύει, τά προγράμματα που δημοσιεύονται στόν παραπάνω Κατάλογο, ύποβάλλονται από τó Π.Σ.Ε. πρός τις Έκκλησίες μέλη του πρός ένίσχυση. Η χρηματοδότηση γίνεται από την Έπιτροπή Διεκκλησιαστικής Βοηθείας του Π.Σ.Ε. μέσω τών έπισήμων φορέων τών κατά τόπους Έκκλησιών.

—Η «Συνέλευσις τών (Ρωμαιο)Καθολικών Πατριαρχών και Έπισκόπων του Λιβάνου» άπεφάσισε να προσχωρήσει εις τó διαχριστιανικόν «Συμβούλιον Έκκλησιών Μέσης Άνατολής» (ΣΕΜΑ), τó όποιον ίδρύθη έν Λευκωσία τó 1974 και του όποιου μετέχουν ως ίδρυτικά μέλη τά Πατριαρχεία Άλεξανδρείας, Άντιοχείας και Ίεροσολύμων, ή Έκκλησία Κύπρου, πάσαι αι μη Χαλκηδόνιοι Άνατολικά Έκκλησία της περιοχής, ή Άγγλικανική Έκκλησία της Μέσης Άνατολής και μερικά Προτεσταντικά Όμολογια.

—Θεολόγοι άπεσχισμένων παλαιών Άνατολικών Έκκλησιών και έκπρόσωποι της Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας συνητήθησαν έν Βιέννη μερίμνη του Ίδρύματος «PRO ORIENTE» πρός διεξαγωγήν άνεπισήμου και ούχι δημοσίου θεολογικού διαλόγου.

## ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

«Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος: Κανονάριον - Ἐπετηρίς, 1989, Περίοδος Δ΄. Ἔτος Τριακοστὸν Πρῶτον, Ἀθήναι, Ἀποστολική Διακονία, 1988, σχ. 8ο Μ. σελ. ιθ' + 5 χ.ά. + 767.

ὑπὸ τὸν τίτλον «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» συνεχίζεται ἡ σειρά τοῦ γνωστοῦ καὶ καταξιωμένου «Ἡμερολογίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ποῦ ἐπὶ σειρά ἐτῶν ἀποτελεῖ τὸ ἀπαραίτητο δοῦγμα, κατὰ πρῶτο λόγο τῶν ἱερέων καὶ τῶν ἱεροφαιτῶν καὶ κατὰ δεύτερο λόγο ὅσων ἔρχονται σ' ἐπαφὴ μὲ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. Τὸ «Ἡμερολόγιον» στήν οὐσία ἦταν ἡ τάξη τῶν καθ' ἡμέραν ἰ. ἀκολουθιῶν καὶ ταυτόχρονα μία Ἐπετηρίδα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Δὲν ἐπρόκειτο, λοιπόν, γιὰ τὴν κοινῶς ἀποδεκτὴ ὕλη, ποῦ περιέχει ἓνα ἡμερολόγιο. Μὲ τὸ νέο τίτλο νομίζουμε, ὅτι ἀποκαθίσταται ἡ ἀκριβὴς ὀνομασία τῆς Ἐκδόσεως.

Πράγματι, στήν ἐκκλησιαστικὴ ὀρολογία, ἡ λέξις «Δίπτυχα» δὲν σημαίνει μόνο τὸ δίφυλλο πῖνακα στὸν ὁποῖο ἀπὸ τὴν μιὰ πλευρὰ καταγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ζώντων καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, ἀλλὰ καὶ τὸν κατάλογο τῶν ἐπισκόπων, τῶν κληρικῶν καὶ τῶν ἐχόντων ἐκκλησιαστικὸ ἀξίωμα λαϊκῶν. Μάλιστα, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἀείμνηστος Καθηγητῆς Π. Τρεμπέλας, ἦταν πρόδηλο «ὅτι ἡ ἐν τοῖς Διπτύχοις καταγραφή ὀνομάτων ἐπισκόπων καὶ ἄλλων ἐξεχόντων λαϊκῶν καὶ κληρικῶν ἀπετέλει συγχρόνως καὶ μαρτυρίαν, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἦσαν ἀδιαθλήτων ὀρθοδόξων φρονιμάτων καὶ διετέλουν εἰς κανονικὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν κοινωνίαν»<sup>1</sup>.

Γιὰ τὴ σύγχρονη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὸ ρόλο αὐτὸν περίπου διεδραμάτιζε τὸ «Ἡμερολόγιον», κυρίως στὸ δεύτερο μέρος του. Ἐκεῖ, ἐκτὸς τῶν κανονικῶν Ἐπισκόπων, ἀναγράφονταν τὰ ὀνόματα τῶν ἱεροκηρῶν, τῶν ἐφημερίων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καθὼς καὶ τὸ Διδακτικὸ Προσωπικὸ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ποῦ ἔχουν σχέση μὲ ἐκκλησιαστικὴς ὑποθέσεις. Ἡ ὕλη του ἐπομένως δὲν ἦταν ἡμερολογιακὴ. Ἔτσι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ τίτλου ἀποκαθιστᾷ τὰ πράγματα καὶ ἐπιπλέον ἐπαναφέρει σὲ ἰσχύ ἓναν καθαρὰ ἐκκλησιαστικὸ ὄρο, γιὰ τὴ συγκεκριμένη περίπτωση. Ἐξάλλου ὁ ὑπότιτλος «Κανονάριον - Ἐπετηρίς» ἐπεξηγεῖ πλήρως τὸ περιεχόμενον τοῦ τίτλου.

1. Θ.Η.Ε., τ. 5ος, στ. 109.

Σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα ποῦ δίνει ἡ σελίδα τίτλου, μὲ τὸν παρόντα τόμο ἡ σειρά εἰσέρχεται στήν τετάρτη περίοδο<sup>2</sup>. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἀλλάζει ὁ τίτλος, ἀλλάζει τὸ σχῆμα — γίνεται πλέον ὅμοιο μὲ τῶν ἄλλων λειτουργικῶν βιβλίων — ἐμπλουτίζεται τὸ περιεχόμενον, ἀλλάζει ἐπομένως ἡ προσωπικότητα τῆς ἐκδόσεως, ἴσως ἐπρεπε νὰ παύσει ἢ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο σύνδεσθαι μὲ τὸ «Ἡμερολόγιον». Αὐτὰ μόνο ἀπὸ πλευρᾶς βιβλιογραφικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Τὰ «Δίπτυχα», στήν πρώτη τους παρουσία, εἶναι ἀφιερωμένα στοὺς Ἱεροφάτες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, τοὺς λειτουργοὺς αὐτοὺς τοῦ ἱεροῦ Ἀναλογίου, τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴ Θ. Λατρεία, τοὺς συνεχιστὲς τῆς πατρῴας μας μουσικῆς παραδόσεως. Γι' αὐτὸ στήν ἀρχὴ τοῦ τόμου προτάσσεται ἡ εἰκόνα τοῦ προστάτη τους Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὁ ὕμνος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἱεροφαιτῶν «Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς» σὲ βυζαντινὴ καὶ εὐρωπαϊκὴ μουσικὴ γραφή, ποίηση καὶ μελωδία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονυσίου.

Ὅπως εἶχε καθιερωθεῖ καὶ στὰ ἄλλα ἀφιερῶματα τοῦ «Ἡμερολογίου», ἔτσι καὶ ἐδῶ, ἡ ὕλη ἀρχίζει μὲ ἓνα σύντομο μελέτημα ἀναφερόμενο στὸ θέμα τῆς ἀφιερῶσεως. Πρόκειται γιὰ τὸ δοκίμιο τοῦ Ἀναπληρωτῆ Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γρηγορίου Στάθη μὲ τὸν τίτλο «Φάτες οἱ ἀσίγητοι τέττιγες τῆς Ἐκκλησίας». Ἴσως ἡ παρομοίωση τῶν φαιτῶν μὲ τέττιγες δημιουργήσῃ ἐρωτήματα, φαίνεται ὅμως ὅτι στὴ λογία παράδοση τοῦ Γένους ἡ χρῆσις τοῦ ὄρου αὐτοῦ δὲν ἦταν κάτι τὸ παράδοξο. Πρὸχειρα ἀναφέρουμε ὅτι ὁ Ἰάκωβος Πρωτοφάτης παρομοιάζει τὸν Πέτρο Δαμιπαδάριο μὲ «ἀσματικὸν τέττιγα τῆς Ἐκκλησίας»<sup>3</sup> σὲ ἐπιτάφιο ἐξάστιχο ἱαμβικὸ στιχοῦργημά του (1778). Ὁ κ. Καθηγητῆς, γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλες μουσικολογικὲς συγγραφές, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἐν γένει προσφορά του στήν ἔρευνα καὶ τὴν παρουσίαση τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς, πετυχαίνει σὲ λίγες σελίδες νὰ δώσει μιὰ πλήρη ἱστορικὴ εἰκόνα τῆς φαιτικῆς Τέχνης καὶ τοὺς θεραπευτὲς της στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Στὴν ἀρχὴ προτάσσει τὸ γνωστὸ σὲ

2. Ἡ α' περίοδος 1929 - 1955 ἀπὸ τὸν Ἐμμ. Φαρέκα. Β' περίοδος 1956 - 1969, ἀπὸ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ. Γ' περίοδος 1970 - 1988.

3. Κωνσταντίνου Α' τοῦ ἀπὸ Σιναίου, Βιογραφία καὶ συγγραφαὶ αἱ ἐλάσσονες, Κωνσταντινούπολις 1866, σελ. 480.

Κανόνα τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ κάνει χρήσιμες σκέψεις, πού καλὸ θὰ εἶναι γὰρ τίς προσέξουν ὅλοι οἱ ψάλτες καὶ κυρίως ὀρισμένοι τῶν «συγχρόνων» ρευμάτων, μὲ τὸ ἔντονο μελισματικὸ ὕφος καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ «πρωτοφαλιτισμοῦ». «Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ...»<sup>4</sup>.

Καθὼς ξεφυλλίζει κανεὶς τὸν τόμο διαπιστώνει τίς σημαντικὲς θελτιώσεις πού ἔχουν ἐπέλθει στὰ περιεχόμενα τῆς ἐκδόσεως. Πολὺ σύντομα θὰ ἀναφερθοῦμε σ' αὐτές.

Προστέθηκαν πολὺ χρήσιμοι πίνακες πού βοηθοῦν ὄχι μόνο τοὺς χρήστες τοῦ ἔργου, ἀλλὰ καὶ κάθε μελετητὴ πού ἔρχεται σ' ἐπαφή μὲ τὸ ἱστορικὸ παρελθόν, ὅπως πίνακας ἀραβικῆς, ἐλληνικῆς καὶ λατινικῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν, πίνακας διαρκοῦς ἡμερολογίου καὶ πίνακας τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, στὸν ὁποῖο ἐμφαίνεται ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος συγκλήσεως κάθε Συνόδου, ὁ ἀριθμὸς τῶν Πατέρων πού πῆραν μέρος, οἱ ἀποφάσεις κ.ἄ.. Πρὶν τὸ Τυπολογικὸ μέρος καταχωρήθηκαν Γενικὲς Τυπικὲς Διατάξεις, πού μὲ ἀπλὸ τρόπο παρέχουν ὁδηγίες καὶ κατευθύνσεις γιὰ τὴν τέλεση τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου, μὲ ὅλες τίς ἀναγκαῖες λεπτομέρειες.

Συμπληρώσεις καὶ θελτιώσεις ἔχουν ἐπέλθει καὶ στὸ Δεύτερο Μέρος πού ἀφορᾷ στὴν Κανονικὴ Ὄργανωση τῆς Ἐκκλησίας. Δίπλα ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ καὶ τῶν ἄλλων Πατριαρχείων γράφεται καὶ ἡ ἡμερομηνία χειροτονίας τους. Στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Κωνσταντινουπόλεως ἀναγράφονται ὅλοι οἱ ἱ. Ν. μὲ τὰ τοπωνύμιά τους κατὰ Περιφέρειες. Ἔτσι διασφύζονται ἱστορικὲς βυζαντινὲς καὶ μεταβυζαντινὲς ὀνομασίες, πού ζωντανεύουν μνημῆες μὲ ἔντονη συναισθηματικὴ φόρτιση. Διαδάζοντας κανεὶς τοπωνύμια ὅπως Διπολιόνιο, Εἰροκρήνη, Μ. Ρεῦμα, Εὐλόπορτα κ.ἄ. δύσκολα μένει ἀσυγκίνητος μπροστὰ στὸ θάρος τῆς ἱστορίας πού σηκώνουν. Ἀκόμη οἱ Πατριαρχικὲς Μονὲς καὶ τὰ Ἱδρύματα καταχωρήθηκαν ἀμέσως μετὰ τίς ἐν Τουρκίᾳ Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ὄχι στὶς Μητροπόλεις στῶν ὁποίων τὴν περιοχὴ εὐρίσκονται, πράγμα πού δηλώνει ἐποπτικὰ τὴν ἄμεση ἐξάρτησή τους ἀπὸ τὴ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία.

Χρήσιμες εἶναι οἱ προσθήκες πού ἔγιναν στὶς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σὲ κάθε Ναὸ προστέθηκε καὶ ὁ Ταχ. Κώδικας, τὸ ἴδιο καὶ στὶς Μονὲς ὅπως ἐπίσης καὶ τὰ τηλέφωνα καὶ ἡ χρονολογία ἰδρύσεως κάθε Μονῆς. Ἐπίσης στὰ γενικώτερα στοιχεῖα τῶν Μητροπέλεων προστέθηκε ἡ τοπικὴ Ἀγιολογία,

4. Εὐριπίδου, Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις, 37.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

### Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 37, πρῆρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγίας Παρασκευῆς - Ἡλιουπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 34/1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἔνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἠροκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

### Ἱερά Μητρόπολις Φωκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 38 παρὰπρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν α) Ἀγίου Νικολάου, β) Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ γ) Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Γαλαξειδίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

τὰ Ἱ. Προσκυνήματα, τὰ Ἱστορικὰ Μνημεῖα, ἱ. Λεῖψανα, Εἰκόνας καὶ στατιστικὰ στοιχεῖα.

Νομίζουμε, μὲ ὅσα ἀναφέρθηκαν παραπάνω, ὅτι καθίσταται πρόδηλη ἡ θελτιώση τῆς ὕλης τῆς σειρᾶς καὶ πασιφανῆς ὁ κόπος τὸν ὁποῖο κατέβαλε ὁ ἐπιμελητῆς καὶ πρόσφατα ἐκλεγείς Μητροπολίτης Λήμνου κ. Ἱερόθεος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ 1974 ἔχει τὴν εὐθύνη τοῦ «Ἡμερολογίου», ὡς ἀρχιμανδρίτης Γραμματεὺς τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Θ. Λατρείας. Θὰ ἦταν, φυσικὰ, παράλειψη ἀν δὲν μνημονευόταν καὶ ὁ μόχθος τῶν φιλοτίμως ἐργαζομένων στὸ Τυπογραφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Κατόρθωσαν —γιατὶ πρόκειται γιὰ κατόρθωμα— νὰ ἐτοιμάσουν σὲ χρόνον ρεκόρ ἕνα τόμο ὀκτώκωδῃ καὶ καλλιτεχνικῆς ἐμφάνισης.

Τελειώνοντας πρέπει νὰ τονίσουμε τὴν ἀριότητα τῆς νέας ἐκδόσεως καὶ τὴν ὑπευθυνότητα μὲ τὴν ὁποία καταρτίσθηκε ἡ τόσο πλούσια ὕλη, ἀφήνοντας τὰ μικροπροβλήματα, πού ἐξάλλου δὲν λείπουν ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα ἔργα.

Γ. Θ. ΠΡΙΝΤΖΙΠΑΣ

υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἀμφίση τῆ 30ῆ Δεκεμβρίου 1988

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

#### Ἱερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Χαράλαμπος τοῦ χωρίου Ἀγ. Χαράλαμπος - Εὐρυτανίας,

καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενησίῳ τῆ 12ῆ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

#### Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: α) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», β) τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 33 παρ. 1, 37 παρ. 1-2, καὶ 52 παρ. 1-2 (ΦΕΚ Α', 193/70) τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «περὶ Ἱ. Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν, γ) τὸ ἄρθρον 2 παρ. 1-2 τοῦ Ν.Δ. 1399/1973 (ΦΕΚ Α' 112) καὶ δ) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 87)15.11.1979 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ ἀνακατανομῆς τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἀγίου Ἀθανασίου, 2) Ἀγίου Μηνᾶ, 3) Ὁσίας Ξένης, 4) Παναγίας Ἀχειροποιήτου καὶ 5) Νέας Παναγίας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῆ 13ῆ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ὁ Β'

#### Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς ἱ. ναοῖς α) Ἀγίου Θεράποντος Μυτιλήνης καὶ β) Ἀγίου Νικολάου Πλωμαρίου,

καλοῦμεν τοὺς θουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34/β' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» προβλεπόμενα κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ

Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῆ 13ῆ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ Γ'

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Εἰσοδίων Θεοτόκου Μεσοτόπου, 2) Εὐαγγελιστρίας Λάμπου Μύλων, 3) Ἀγίας Παρασκευῆς Ἀκρασίου καὶ 4) Ζωοδόχου Πηγῆς Βαρείας,

καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῆ 13ῆ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ Γ'

#### Ἱερά Μητρόπολις Καστορίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγ. Γεωργίου Γέρμα, 2) Ἀγ. Δημητρίου Μηλίτης, 3) Ἀγ. Δημητρίου Κλεισούρας, 4) Ἀγ. Χαράλαμπος Ἀγραπιδιῶν, 5) Ἀγ. Νικολάου Πολυκεράσου, 6) Κοιμ. Θεοτόκου Φωτεινῆς, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Κώττα, 8) Ἀγ. Νικολάου Λάγκας, 9) Ἀγ. Παρασκευῆς Ἐπαχωρίου καὶ 10) Ἀγ. Νικολάου Ἀναρταρτικοῦ, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καστορίᾳ τῆ 16ῆ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Καστορίας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

#### Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Γενέσιον τῆς Θεοτόκου Κορωνίδος Νάξου, 2) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σκαδοῦ Νάξου, 3) Ζωοδόχου Πηγῆς Δανακοῦ Νάξου, 4) Ζωοδόχου Πηγῆς Χειμάρου Νάξου, 5) Ἀγίου Πνεύματος Γαλανάδου Νάξου, 6) Ἀγίου Χαράλαμπος Ἀγγιδιῶν Νάξου καὶ 7) Ἀγίου Γεωργίου Ἀγγεριᾶς Νάξου,

καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά

καί νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης έν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 17ῃ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Παροναξίας ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

#### Ἱερά Μητρόπολις Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου

Διά τής ὑπ' ἀριθμ. 1)1989 Πράξεως Ἡμῶν προκηρυσσομεν τὰς Ἐφημεριακάς θέσεις: α) «Ἁγίου Θεωμά» Νέου Χωρίου Ἀποκορώνου καί β) «Ἁγίου Ἐλευθερίου» Μουρνιῶν Κυδωνίας καί προσκαλοῦμε τοὺς θουλομένους καί ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα νὰ καταλάβουν αὐτάς ὅπως ἐνεργήσουν κατά Νόμον διά τὰ περαιτέρω.

Χανιά, 17 Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

#### ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

#### ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Π ρ ο ς

Τὸν Πρωτοπρεσβύτερον Γεώργιον Κατινᾶν τοῦ Πολυχρόνη, Συνταξιούχον Κληρικὸν τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (καί νῦν ἀγνώστου διαμονῆς).

Διά τοῦ παρόντος κοινοποιοῦμέν σοι κατωτέρω τήν ἐρήμην σου ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθμ. 3/20.12.1988 ἀπόφασιν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 122 ἐδ. 3 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τής πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», ὡς τοῦτο τίθεται καί ἴσχύει συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 1714/1942 καί κατὰ τὰ σαφῶς ὀριζόμενα ὑπὸ τής παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος», ἵνα οὕτω λάθῃς γνῶσιν αὐτῆς καί ἀσκήσης κατ' αὐτῆς τὸ κατ' ἄρθρον 126 τοῦ προειρημένου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμου, ἐνδίκον μέσον τής ἀνακοπῆς ἐρημοδικίας.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει παρελεύσεως ἀπράκτου τής ὑπὸ τοῦ Ν. 5383/1932 καθοριζομένης προθεσμίας, θέλει ἡ ὑπόθεσις σου διαθιχθῆ ἑνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ὡς τὸ διατακτικὸν τής δημοσιευομένης ἀποφάσεως διαγορεύει.

Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου  
Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Μεντζελόπουλος.

#### ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ 3η / 1988

Τὸ Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, συγκείμενον ἐκ τοῦ Προεδρεύοντος

Αὐτοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου Δημητρίου Μπεκιάρη, Πρωτοσυγγέλλου τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀναπληροῦντος, συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τής πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», τὸν κωλυόμενον ὅπως παραστῇ Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, Πρόεδρον Αὐτοῦ καί ἐκ τῶν Μελῶν Αὐτοῦ Αἰδεσιμολογιωτ. Πρωτοπρεσβυτέρων Βασιλείου Δημακοπούλου καί Βασιλείου Παπαθαρσάμη, ἀναπληροῦντος τὸν ἐκ τῶν τακτικῶν Μελῶν κωλυόμενον ὅπως παραστῇ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρ. Κωνσταντῖνον Ἀνδρουλάκη. Συνελθὸν εἰς Συνεδρίαν τῇ 20ῇ Δεκεμβρίου 1988, ἡμέρα τής ἐβδομάδος Τρίτη καί ὥρα 10ῃ πρωῒνῃ ἐν τῷ Μεγάρῳ τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, κειμένῳ παρὰ τῇ ὁδῷ Ἀγ. Φιλοθέης 21 καί τῇ συνήθει τῶν Συνεδρίων Αἰθούσῃ, ἐπὶ παρουσίᾳ καί τοῦ Γραμματέως Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Μεντζελόπουλου ἵνα κρίνῃ καί δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Κατινᾶ τοῦ Πολυχρόνη, Συνταξιούχου Κληρικοῦ τής Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, κατηγορουμένου ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι.

Δικάζον ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου, νομίμως κληθέντος δις διά τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τής 1ης - 11 - 1988 καί 1ης - 12 - 1988, ὡς καί τής ἡμερησίας Ἐφημερίδος τῶν Ἀθηνῶν «ΒΡΑΔΥΝΗΣ» τής 30ῆς - 11 - 1988, καί μὴ προσελθόντος καί παραστάντος κατὰ τὴν σημερινὴν δικάσιμον.

Διεξελθὸν καί ἐπισταμένως μελετήσαν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ φακέλλῳ τής δικογραφίας ἔγγραφα καί στοιχεῖα.

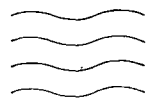
Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν εἰσήγησιν τοῦ Συνέδρου - Μέλους Αὐτοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβ. Βασιλείου Δημακοπούλου.

Σκεφθὲν κατὰ τοὺς Θείους καί Ἱεροὺς Κανόνας καί τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ, ἐκ τής ἐπισταμένης μελέτης τοῦ ὅλου φακέλλου τής δικογραφίας ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον Αὐτοῦ, τηρηθεῖσάν τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου 5383/1932 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τής πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», προβλεπομένων καί καθοριζομένων διαδικασιῶν.

Ἐπειδὴ, ἐκ τής ἐπισταμένης μελέτης καί ἀξιολογήσεως τοῦ συνόλου τῶν στοιχείων τής δικογραφίας, τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, προσηκόντως ἐν τῷ συνόλῳ ἐκτιμωμένων, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς ἐν γένει περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας, περιλαμβανοῦσης καί τὰ στοιχεῖα τής προδικασίας ὡς καί ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων, κατ' ἐλευθέραν ἐκτίμησιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 57 Ν. 5383/1932 ἀπεδείχθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά...

Ἐπειδὴ, τὰ παραπτώματα τοῦ Κατηγορητηρίου, σαφῶς προβλέπονται καί ρητῶς τιμωροῦνται, ὑπὸ τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων, ὡς καί ὑπὸ τῶν Γραφικῶν Λογιῶν διὰ τής ποινῆς τής Καθαίρεσεως ἐκ τοῦ Ὑψηλοῦ τής Ἱερῶσνης Ὑπουργήματος καί



τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ δὴ ὑπὸ τῶν .....

#### Δ Ι Α Τ Α Υ Τ Α

κηρύσσει ὁμοφώνως τὸν κατηγορούμενον Πρωτοπρεσβ. Γεώργιον Κατινᾶν τοῦ Πολυχρόνη, Συνταξιοῦχον Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἔνοχον ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι καὶ μὴ δυνάμενον κατ' ἄρθροισ 10 καὶ 12 τοῦ Ν. 5383/1932, ὅπως ἐπιθάλη αὐτῷ τὴν ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπομένην ποινήν, κηρύσσει ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ἐπὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως καὶ παμφηφεί διαβιβάζει αὐτήν, ἵνα ἐκδικασθῇ λόγῳ ἀρμοδιότητος, ἐνώπιον τοῦ Πρωτοθαθμίου Συνδικοῦ Δικαστηρίου, καταδικάζον ἅμα εἰς θάρος τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑπὲρ Τ.Α.Κ.Ε. τὴν ἐκ 10.000 δραχμῶν δικαστικὴν δαπάνην. Διατάσσει δὲ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης, συνωδᾶ τοῖς ἄρθροισ 55 καὶ 122 ἐδ. 3 τοῦ Ν. 5383/1932, δις εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ ἅπαξ εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν «ΕΣΤΙΑ», δίχα τῆς ἀναλυτικῆς ἀναφορᾶς τοῦ κατηγορητηρίου καὶ τοῦ αἰτιολογικοῦ αὐτῆς μέρους.

Ἐκρίθη, Ἀπεφασίσθη καὶ Ἐδημοσιεύθη Αὐθημερόν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ  
ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ

Ἀρχιμ. Δημήτριος Μπεκιάρης

ΤΑ ΜΕΛΗ

Πρωτοπρεσβ. Βασίλειος Δημακόπουλος

Πρωτοπρεσβ. Βασίλειος Παπαβαρσάμης

Ἄρχιμ. Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Μεντζελόπουλος

Ἱερά Μητρόπολις Φωκίδος

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ  
ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Π ρ ὶ ς

Τὸν πρεσβύτερον Παναγιώτην Ζαχαρόπουλον τοῦ Νικολάου, Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς.

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος, εἰς τὰ Γραφεῖα Αὐτῆς τὴν 17ην Φεβρουαρίου 1989 ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 12 μεσ. ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τρεῖς ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι.

Προσεδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 30ῇ Δεκεμβρίου 1988

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Ἄρχιμ. Γραμματεὺς

Πρωτοπρ. Νικόλαος Καραγιάννης

## «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ  
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἐλασσώνος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

† Ὁ Θήρας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Δ Ι Ε Υ Θ Υ Ν Τ Η Σ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ὁμότ. Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἐδαγγέλου Δ Θεοδώρου, 15ετῆς Ἀρχιερατικῆ Διακονία.

Ἡ βράβεισις τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Μητροπ. Γρεβενῶν Σεργίου, Ἡ Ἱ. Μοῆ τοῦ Ὁσίου Νικάνορος καὶ τὸ κειμηλιοφυλάκιον αὐτῆς.

Μητροπ. πρ. Παραμυθίας Τίτου, Πρακτικὰ τοῦ Φροντιστηρίου τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου... τῆς περιόδου 1934 - 35.

Ἐπισκόπου Δωδώνης Χρυσόστομο, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν κοντὰ στοὺς χειμαζομένους Ἀρμενίους.

Ἐδαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἐλληνορθόδοξη ἀντινοβολία τῆς Βοστώνης.

Βασ. Ν. Ἀναγνωστοπούλου, Τὸ διορθόδοξο καὶ διαχριστιανικὸ ἔργο τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου (1923 - 87) καὶ ἡ συμβολή σ' αὐτὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισία.

Παράρτημα.

Ἱερά Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38, παραγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἱ. ναῶ

Ἁγίου Νικολάου Σάμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34/ιθ' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Σάμῳ τῇ 26ῇ Ἰανουαρίου 1989

† Ὁ Σάμου καὶ Ἱκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ